BIBLIOTEKA

AUŠROS ALĖJA

Nr. 4 (290)
KETVIRTIEJI LEIDIMO METAI

1996 M. SAUSIO
27 D.
IŠEINA ŠEŠTADIENIAIS
KAINA 50 CENTŲ

ŠIAULIŲ MIESTO IR KRAŠTO SAVAITRAŠTIS

MIESTO TARYBOJE

Irena BIJEIKIENĖ

ANTRASIS POLICIJOS KOMISARIATAS ĮSIKURS GYTARIUOSE

Šiaulių miesto tarybos posėdyje nebaigta statyti automatinė telefonų stotis Gytariuose perduota į "Lietuvos telekomo" ir Vyriausiojo policijos komisariato balansus. Bendrasis naudingas plotas - 1686 kv. m. 1426 kv. m ploto patalpose įsikurs antrasis policijos komisariatas ir Kelių policijos egzaminų ir transporto apskaitos sektorius. Likusios 260 kv. m ploto patalpos atiteks "Lietuvos telekomo" Šiaulių filialui. Čia bus įrengta automatinė telefonų stotis.

Jau keli metai, kai minėto pastato statyba sustojusi. Valdybos pavedimu Kapitalinės statybos skyrius ieškojo įstaigų, norinčių baigti statyti pastatą ir įrengti jame patalpas.

Savivaldybė iš Vyriausiojo policijos komisariato perims 2283 kv. m bendrojo naudingo ploto pastatą (Gvazdikų takas 1), anksčiau numatytą skirti antrajam policijos komisariatui.

PATVIRTINTA TARYBOS NARIŲ DARBO LAIKO KOMPENSAVIMO TVARKA

Negaunantiems savivaldybėje darbo užmokesčio Tarybos nariams bus kompensuojama už dirbtą laiką Tarybos, jos komitetų ir komisijų posėdžiuose, už laiką, sugaištą vykdant tarybos, komitetų ar komisijų pavedimus, už pagrindinėje darbovietėje negautą atlyginimą dėl darbo taryboje ir už išlaidas, susijusias su darbu Taryboje. Kompensacijos bus mokamos kartą per 3 mėnesius.

Patvirtintas valandinis 0,04 bazinės mėnesio algos dydžio koeficientas už Tarybos, jos komitetų ir komisijų posėdžiuose dirbtą laiką.

PARDUOS PASTATĄ

Miesto Taryba leido UAB "Šiaulių vandenys" aukcione parduoti pastatą Vytauto g. 103a. Pastatą nori pirkti "Vilniaus banko" Šiaulių filialas, kuris buvo čia įsikūręs. Privatizavimo komisija, vadovaujama J. Sartausko, paruoš aukciono nuostatus. Gautos už pastatą lėšos, viršijančios likutinę vertę, bus pervestos į savivaldybės privatizavimo fondo specialią sąskaitą.

ATIDĖTI MOKESČIŲ MOKĖJIMO TERMINAI

Vadovaudamasi įstatymu "Dėl įmonių, kurių sunki finansinė būklė, bet yra galimybių stabilizuoti ir plėtoti gamybą, atsikaitymų su biudžetu", Taryba nusprendė atidėti mokesčių mokėjimo terminus AB "Žemda" ir UAB "Šiaulių 1-oji statybos valdyba". Bendrovės mokesčius turės sumokėti iki 1996 m. gruodžio 1 dienos.

Iki 2000 metų atidėtas mokesčių mokėjimo terminas AB "Nuklonas". Šiai įmonei mokesčių mokėjimo terminą iki 2000 metų atidėjo ir Vyriausybė.

EMILIJOS PUTVINSKIENĖS ATSIMINIMAI - ISTORIJAI IR MĄSTYMUI

Leonija MALAKAUSKIENĖ

Labai iškalbingas Emilijos Putvinskienės knygos "Atsiminimai" (Šiauliai. 1995.) viršelis (dailininkė - Jūratė Tamošiūnaitė). Pratarmėje skaitysime, kad tai prieš karą rašyti atsiminimai, penkiasdešimt metų buvę užkasti žemėje. Betgi apie tai byloja jau rausvai ruda seno popieriaus imitacija su bluktelėjusiomis, o vis dėlto neblogai įskaitomomis charakteringo rankraščio eilutėmis!

"Aušros" muziejaus vyr. specialistė Irena Nekrašienė rašo, kad E. Putvinskienės atsiminimai turi išliekamąją istorinę ir pažintinę reikšmę, teikia daug informacijos tolesnėms Lietuvos praeities ir Šaulių sąjungos istorijos tyrinėjimams. Dėl to niekam negali kilti abejonių.

Šią nedideliu (1000 egz.) tiražu "Saulės Deltos" leidyklos 1995 m. išleistą knygelę jau skaito ar dar skaitys ne tik istorijos tyrinėtojai. Kuo įdomi ir vertinga ši knyga eiliniam šiauliečiui, vienam iš to tūkstančio?

Šiauliuose gimęs ir augęs, taip pat aplinkybių į šį miestą atblokštas ir bent kiek šaknis mieste įleidęs skaitytojas ras žinių apie šio amžiaus pirmosios pusės Šiaulių krašto buitį, kultūrinį, literatūrinį klimatą, iškiliausius šiauliečius. Minimos Povilo Višinskio, Augustino Janulaičio, Jono Kriščiūno-Jovaro, Lukauskių, Venclauskių, Zubovų pavardės, veiksmas vyksta Kelmės ir Šiaulių apylinkėse (daugiausia Šilo Pavėžupio ir Graužikų dvaruose).

Vladas Putvinskis Lietuvai žinomas kaip visuomenės veikėjas, šaulių sąjungos įkūrėjas, vadovas ir ideologas. Todėl šią knygą susidomėję skaitys senieji ir naujieji Lietuvos šauliai ir jų bendražygės moterys, nes ir atsiminimų autorė buvo šaulė, šaulių moterų garbės vadė, kaip rodo knygoje paskelbta laiško faksimilė, meiliai vadinta močiute. Šauliai buvo ir visi Emilijos ir Vlado Putvinskių vaikai.

Labiausiai linkėčiau, kad šią knygą įdėmiai skaitytų karta, kuriai neteko mokytis Lietuvos istorijos, kuri nedaug, tik lietuvių literatūros pamokose, girdėjo apie spaudos draudimą, tautinį amžiaus pradžios atgimimą, kuriems Nepriklausoma Lietuva buvo pažįstama kaip nekenčiamos buržuazinės santvarkos, fašistinės diktatūros šalis.

Dabartinė moksleivių karta, ypač Šiaulių gimnazistai, tikėkimės, su Lietuvos istorija bus susipažinę geriau. Emilija Putvinskienė kaip apie savaime suprantamą dalyką pasakoja apie savo ir vyro sąmoningą apsisprendimą būti lietuviais, apie iš to kilusius sunkumus: patys lietuvių kalbos nemoka, giminės jų nesupranta, net tarnai nusistatymą lietuviškai aukléti vaikus laiko "nesubrendusių žmonių vaikiškais prasimanymais". Šeimininkė, nenorėdama "chamiška" kalba kalbėti, atsisako likti kitiems metams.

Atramos, pritarimo jaunoji šeima ieško prie Vlado motinos kapo. Ji yra kadaise kalbėjusi, kad inteligentai, gyvendami Lietuvoje, turėtų kalbėti lietuviškai. Pirmas Putvinskių sutiktąs lietuvis inteligentas buvo mokytojas Vincas Kalnietis. Po to šeimos akiratyje atsiranda kovotojas su Vinco Kudirkos vėliava - Povilas Višinskis, o drauge su juo - ponia Žymantienė, Jonas Jablonskis su visa šeima, su keturiais vaikais, kurių vyriausiajam buvo septyneri metai, Petras Avižonis, Antanas Smetona, G. Petkevičaitė-Bitė... Šilo Pavėžupyje Jablonskių dėdė užbaigė taip reikalingą lietuviškos gramatikos rankvedį. O Emilija su Povilu džiaugėsi girdėdami motiną lietuvę inteligentę, kalbančią su savo vaikučiais melodingąja, gražiąja protėvių kalba.

Atbudusi tautinė savimonė šeimą neišvengiamai veda į knygnešių kelią. "Gavę iš Peniko žinią, jog transportas su knygomis jau Graužikuose, nuvažiuodavome ten abu su Vladu nakvynės. Sulaukę vakaro, užrakindavome duris, uždangstydavome langus ir imdavome ardyti paketus, kurie buvo per dideli, kad juos nematomus būtų galima toliau gabenti. Privalėjome būti atsargūs, nes neturėjome ištikimų tarnautojų, dargi ir nuo auklės slapstėmės, nes bijojome, kad ji neišsiplepėtų kam nereikia". Iš Graužikų į Šilo Pavėžupį atgabentos knygos dar keletą dienų gulėdavo gerai įrengtose slėptuvėse, o vėliau kartu su sviesto statinėmis būdavo gabenamos į Šiaulius.

Vladas Putvinskis rūpinosi kaimo vaikų mokymu, stengėsi pagerinti dvarų darbininkų buitį. Skaičiuodamas, kiek reikia šeimai pramisti ir kad nors kiek liktų literatūrai, padvigubino samdiniams algas. Halės universitete kiek pasimokęs agronomijos, stengėsi diegti į ūkį pažangias naujoves. "Vladas sugebėjo įskiepyti man, jog tas žemės sklypas, kurį mes valdome, nėra vien mūsų nuosavybė: mes tik laikini administratoriai esame", - rašo E. Putvinskienė ir prisipažįsta, kad ūkio administravimas, susietas su savo tautos ateitimi, tapo jai įdomus ir prasmingas. "V. Putvinskis galėjo tiek daug nuveikti todėl, kad visada žinojo, jog šeima, ūkis, namų rūpesčiai lieka žmonos rankose, jog grįžęs ras šilumą ir ramybę, pritarimą savo veiklai", - teigiama atsiminimų pratarmėje. O šilumos, ramybės ir pritarimo reikėjo, nes ne visos geros V. Putvinskio pastangos buvo amžininkų suprastos ir įvertintos. Kaimynai dvarininkai juokėsi iš jo lietuvybės, iš jo žuvininkystės, iš jo dvigubų algų darbininkams, vadino jį kurstytoju, ciciliku, o daugeliui buvo visai nesuprantama, kaip galima sėdėti ir valgyti prie vieno stalo su samdiniais... Žmona irgi turėjo įveikti savo priešiškumą pastarajam sumanymui, nes labai brangino jaukiąsias šeimos ratelio bendravimo valandėles. Bet įveikė, nes mylėjo vyrą, suprato jį ir visur norėjo būti su juo drauge.

Palaidojusi vyrą E. Putvinskienė troško, kad persiskyrimo laikas su juo, besiilsinčiu tyloje, būtų kuo trumpesnis. Amžių baigti ketino Graužikuose su sūnaus Vytauto šeima, tačiau 1941 m. Vytautas paleko į Rešiotų lagerius Krasnojarsko krašte (ten ir žuvo), jo šeima buvo ištremta į Komiją, o septintąją dešimtį baigianti Emilija Putvinskienė 1942 m. išvežta į kalėjimą. Nei tikslų mirties data, nei amžino jos poilsio vieta nežinoma.

Emilijos Putvinskienės atsiminimai vadinami medžiaga istorijai. Tačiau tai medžiaga mąstymui - apie kiekvieno žmogaus vietą savo meto visuomenėje, apie idealo ir realybės vaidmenį asmenybės tapsme, apie jų kovą ir kompromisus, apie vyro ir žmonos atsakomybę vieno už kitą ir už vaikus... Mąstymui apie Lietuvą - jos spalvingą praeitį ir žmones. Ir apie dabartį, kuri, jei atidžiau įsižiūrėsime, ne taip jau ir toli nuo E. Putvinskienės aprašytos praeities; apie ateitį, į kurią esame pakeliui ir kurios visi troškimai gražesnės.

O. LUKAUSKAITĖS-POŠKIENĖS JUBILIEJUS

Leonija MALAKAUSKIENĖ

Prieš devynias dešimtis metų (1906 01 29) Šiauliuose dantų gydytojos ir advokato Lukauskių šeimoje gimė duktė, kurią namiškiai vadino Hane, o Lietuva - Ona Lukauskaite-Poškiene. Atgimimo laikų publikacijoje "Išlaisvintos širdies niekas nepavergia" ("Nemunas", 1989 m., Nr. 2) D. Striogaitė iškiria tris faktorius, formavusius ir brandinusius O. Lukauskaitės asmenybę: ypatingą šio šimtmečio pradžios Šiaulių miesto inteligentijos šeimų dvasinę terpę, tėvo asmenį ir pačių Lukauskių namų aplinką.

"Skrupulingas sąžiningumas, taurus garbės pajautimas, kilnus pareigos supratimas, pilietinė drąsa ir atsakomybės jausmas už visa, kas vyksta krašte bei mieste, tvirti principai (greta tolerancijos) ir kitų žmonių įsitikinimų gerbimas, humaniškumas - visa tai buvo būdinga senajai kartai", - žvelgdama į savo vaikystę, yra kalbėjusi O. Lukauskaitė. Jai imponavo tėvo, stipruolio žemaičio nuo Šiluvos, asmenybė, buvo artimi jo įsitikinimai: demokratinis, patriotinis apsisprendimas, kova už nacionalinę kultūrą. Už draudžiamų lietuviškų knygų platinimą jis buvo teisiamas drauge su L. Vaineikiu, A. Janulaičiu, J. Jablonskiu, G Landsbergiu ir kt. 1902-1904 m. praleido ištremtas į Saratovą. Jackus Sondeckis, kurį laiką gyvenęs kultūrai ir visuomenei atviruose Lukauskių namuose, prisimena, kad Stasys Lukauskis "advokatas buvo geras, ne plėšikas, su širdimi. Drąsiai kėlė balsą, gindamas nuskriaustuosius. Miesto reikalais labai rūpinosi. Būdavo, einame gatve, tai jis nors koja duobę užlygina, akmenį į šalį pastumia..."

Anksti mirusi Onos motina buvo baltgudė, lietuviškai menkai temokėjo, bet vyro visuomeninei veiklai pritarė ir visuomet pabrėždavo, kad vaikai yra lietuviai.

Apie tolimesnį O. Lukauskaitės gyvenimą daugiau žinių pateikia V. Ašmenskas straipsnyje "Lietuvių tautinė taryba ir jos veikėjai" (Laisvės kovų archyvas, 7 tomas). Jis rašo, kad O. Lukauskaitė 1921-1922 m. Šiauliuose priklausė nelegaliai komjaunimo organizacijai. Vėliau, privačiai mokydamasi Berlyne, dirbo lietuvių socialistų studentų organizacijoje. Studijavo Vienos ir Kauno universiteituose, dalyvavo studentų socialdemokratų veikloje, nuo 1926 m. įsitraukė į antismetoninį judėjimą, turėjo draugų tarp eserų. Kaip teigia autorius, brėždamas O. Laukauskaitės-Poškienės kelią į rezistenciją, dar 1940 m. ji ketino stoti į Tarybinių rašytojų sąjungą, bet nebuvo priimta. Apie pasipriešinimą okupantams sužinojusi 1943 m., kai sūnus Erdvilas iš Kauno technikos mokyklos parsivežė pogrindinį laikraštį "Laisvės kovotojas".

Pažymėtini jos rašyti laiškai K. Preikšui, J. Paleckiui, V. Krėvei, A. Venclovai, K. Korsakui, protestuojantys prieš lietuvių prieškarinės religinės ir kitokios literatūros naikinimą. Karo metais ji daug prisidėjo prie bibliotekos ir "Aušros" muziejaus slapstymo nuo vokiečių.

1945 m. O. Lukauskaitė-Poškienė buvo sukrėsta savo bičiulio, laikraščio "Raudonoji žvaigždė" redaktoriaus Petro Navicko arešto. Jis buvo kaltinamas priklausęs LLA štabui. Persikėlusi į Vilnių, pardavusi kai ką iš daiktų, bandė jam padėti, o metams baigiantis pati įsitraukė į aktyvią rezistenciją. Jos butas Vilniuje tapo J. Noreikos (generolo Vėtros), S. Gorodeckio ir kitų kuriamo pasipriešinimo centro (Lietuvių tautinės tarybos) štabo būstine. Čia buvo rengiamos ir dauginamos politinės apžvalgos, instrukcijos, direktyvos partizanams. 1946 metų pradžioje Lietuvių tautinės tarybos veikla dėl jos narių arešto nutrūko. 1946 m. balandžio 6 dienos Onos Poškienės kaltinamojoje išvadoje parašyta:

- buvo LTT narė, kartu su J. Noreika ir S. Gorodeckiu 1946 m. sausio vasario mėn. organizavo LTT, dalyvavo redaguojant antitarybinius dokumentus;
- savo iniciatyva savo bute daugino minėtus rašinius (spausdino rašomąja mašinėle), antitarybinę literatūrą;
- vasario mėnesį suredagavo "Atsišaukimą į pasaulio tautas";
- ruošė ryšininkus užsieniui;
- rinko duomenis apie radijo stotį.

A. Poškienė buvo patraukta baudžiamojon atsakomyben pagal 58-1a ir 58-11 str. ir karo tribunolo nubausta dešimčia metų laisvės atėmimo; beveik ištisą dešimtmetį ir praleido Archangelsko, Vorkutos, Mordovijos lageriuose.

1946 metų rugpjūčio 13 d. karo tribunolas teisė 19 asmenų. Be to, baudžiamosios bylos buvo sudarytos dar 9 žmonėms. Tarp nukentėjusiųjų buvo ir O. Lukauskaitės-Poškienės senas draugas rašytojas Kazys Boruta, kuris nei rezistencinėje veikloje dalyvavo, nei ją rėmė, bet žinojo ir kur reikia nepranešė.

Kad ir nukentėjęs "per tą velnio bobą", K. Boruta, kaip liudija Aleksandra Matekūnaitė ("Knygnešys", 1991 m., Nr. 2-3,7), O. Lukauskaitei-Poškienei grįžus iš lagerių, ieškojo su ja ryšių, linkėjo stiprybės, "kad surastume taiką su savimi ir visu pasauliu". Jis stengėsi parūpinti jai vertimų, patarinėjo kūryboje: "Tu esi didelė poetė, - tai ne mano vieno nuomonė, - bet per visokius paibelius neišvystei Dievo dovanos",- rašoma K. Borutos 1961 m. vasario 12 dienos laiške Onai Lukauskaitei-Poškienei.

Grįžusi iš lagerių, O. Lukauskaitė-Poškienė gyveno Šiauliuose, vertėsi atsitiktiniais darbais (pamokomis, vertimais), buvo šiek tiek remiama Vakaruose atsidūrusių giminaičių. Ji paraše ir pogrindyje išplatino "Lagerio pasakas". Tai nėra vienas iš daugelio liudijimų apie lietuvių tautos genocidą. Kompozicijos išbaigtumas, meninio vaizdo sutelktumas, humanistinės gėrio ir grožio paieškos juodžiausiose situacijose įgyja apibendrinimo galios ir liudija autorę turėjus neabejotinų beletristės sugebėjimų.

O. Lukauskaitės-Poškienės paveikslas nebūtų pilnas, jei nepaminėtume dar vieno jos žygdarbio. Būdama jau solidaus amžiaus ir visai ne kažin kokios sveikatos, ji tapo 1976 m. susikūrusios Lietuvos Helsinkio susitarimų rėmimo visuomeninės grupės nare ir aktyviai dalyvavo šios grupės kovoje už žmogaus teises. Grupės nariai buvo sekami, tardomi, teisiami. O. Lukauskaitė-Poškienė yra pasirašiusi daugybę šios grupės dokumentų, kurie paskelbti dviejuose leidinio "Nenugalėtoji Lietuva" tomuose (V., 1993). Ji pasakė kalbą garsiajame Viktoro Petkaus teisme, o priešais teisiamąjį kaip solidarumo ir pagarbos ženklą padėjo rožę.

Atgimimo nesulaukusi, O. Lukauskaitė-Poškienė mirė 1983 m. "Galbūt ateityje bus netgi nesuprantama, kaip visuomenei nereikėjo gabaus, kūrybai pašaukto žmogaus nei jo universitetinio išsilavinimo, nei kelių užsienio kalbų mokėjimo, o jau visiškai - originalios mąstysenos, kitoniškos nuomonės, drąsaus žodžio, principingumo. Reikėjo vien pilkų bailių žmonelių, bebalsių vykdytojų", - rašo apie O. Lukauskaitę-Poškienę D. Striogaitė straipsnyje "Ne vien Kolumbai" ("Šiaurės Lietuva", 1994, p. 27-28).

Tai gal jau dabar bus kitaip?

Tikėkimės.

Šiaulių miesto pirmojoje bibliotekoje (Tilžės g. netoli "Mildos"), kur yra dirbusi O. Lukauskaitė-Poškienė, kur, beje, tarp senų popierių neseniai rasta ir 1945 metais jai skirta maisto produktų kortelė, sausio 31 dieną įvyks jos gimimo 90-ųjų metinių minėjimas. Jau dabar galima apžiūrėti šiai progai skirtą literatūros ir muziejinės vertės nuotraukų, kitų relikvijų parodėlę.

Reportažą iš jubiliejinio renginio skaitykite kitame "Aušros alėjos" numeryje.

PAĖMĖ PASKOLĄ IR DINGO

Kriminalistai yra paskelbę 1957 metais gimusio Albino Jančiausko paiešką. Jis buvo registruotas Basanavičiaus g. 22a. A. Jančiauskas 1989-1990 metais dirbo Radviliškio transporto policijoje kriminalistu. Policijos turimais duomenimis, A. Jančiauskas ir anksčiau dirbdamas VRM sistemoje vertėsi automobilių prekyba, jam Šiauliuose gali iki šiol priklausyti viena iš automobilių stovėjimo aikštelių, kurioje jis statydavo parvežtus automobilius. Užpraėjusių metų gruodžio mėnesį A. Jančiauskas "Hermio" banko Šiaulių filiale paėmė 25000 dolerių paskolą ir neatsiskaitė. Skolininkas yra užstatęs kažkokias negyvenamas patalpas. Policijos komisariato duomenimis, buvęs policininkas Radviliškyje turėjo ryšių su asmenimis, kurie irgi yra skolingi bankams nemažas sumas. A. Jančiauskas VRM sistemoje nebedirba. Giminės sako, kad apie jo buvimo vietą nieko nežino.

SU ANTRANKIU ANT RANKOS

Sausio 18-ąją vėlai vakare į Dainų policijos nuovadą atėjo jaunas vyriškis su antrankiu ant rankos. Jis paaiškino, kad apie 23 val. ėjo Lyros gatve. Jį užpuolė du jauni chuliganai, vienas iš jų L. spyrė į nugarą, o po to užlaužė rankas. Vyriškis antrankiais buvo prirakintas prie skalbinių džiovinimo atramos. Užpuolikai iškraustė L. kišenes, pasiėmė 100 dolerių, 200 litų, piniginę ir, numetę antrankių raktelį prie prirakintojo kojų, dingo. Nukentėjusysis teigė, kad jam pavyko pasiimti raktą ir išsilaisvinti. Jis iš karto kreipėsi į policiją. L. pridūrė, kad užpuolimo priežastys jam nežinomos, anksčiau jam niekas negrasino, niekam nesąs skolingas.

POLICIJA SULAIKĖ ĮTARIAMUOSIUS

Praėjusį šeštadienį apie 20 val. G. "Stumbro" autobusų aikštelėje užpuolė du nepažįstami jauni vyrai. Chuliganai G. sumušė, peiliu perpjovė koją ir, pagrobę piniginę bei litrą degtinės, pabėgo. Nukentėjusysis buvo girtas.

Žemaitės gatvėje du nepažįstami jauni vyrai užpuolė S. Č. Incidento metu vienas užpuolikas peiliu perdūrė jam krūtinę. Iš aukos atėmę 30 litų, chuliganai spruko. Ligoninėje paaiškėjo, kad S. Č. labai smarkiai sužeistas - buvo pažeisti jo plaučiai.

Baldų parduotuvės kieme Aido gatvėje du nepažįstami vyrai užpuolė R S. Iš nukentėjusiojo jie atėmė rankinę su daiktais. Policija sulaikė įtariamuosius.

VAGĮ STEBĖJO VIDEOKAMEROS

A. Ronkus rytą pastebėjo, kad iš kieme stovinčio jo automobilio "Volkswagen Pasat" pavogta audiomagnetola. Dėl vagystės jis kreipėsi į policiją. Automobilis stovėjo Vakarų banko Šiaulių filialo išorinių videokamerų apžvalgos ribose; A. Ronkus kreipėsi ir į banko apsaugos darbuotojus. Banko videokamera užfiksavo vagies veiksmus ir jo portretą. Kasetę banko darbuotojai su įrašu perdavė nukentėjusiajam, o jis - policijai. Tačiau tamsiu paros metu nufilmuoto vagies veidas matomas nepakankamai ryškiai. Kriminalistai, peržiūrėję juostą, negalėjo įžiūrėti vagies veido. Pasak policijos, tokią galimybę turi tik lenkų policininkai. Padėti žadėjo Kauno technologijos universiteto mokslininkai.

BAUDŽIAMOJI BYLA "PERSONAI"

Personalinė įmonė "Persona" 1991-1993 metais rinko pinigus iš žmonių, priviliodama juos 8-10 procentų palūkanomis. Vėliau ji bankrutavo. Savo pinigus jai paskolino per 520 žmonių. Pasak tardytojų, iš žmonių "Persona" buvo surinkusi 1,68 milijono litų, o grąžinta apie 560 tūkstančių. Šiuo metu dalis indelininkų savo pinigus iš "Personos" yra prisiteisę. "Persona" savo ruožtu skolas prisiteisė iš "Merilinos" ir "Finansinių investicijų", tačiau pinigų niekas neturi. Paties "Personos" vadovo A. Vaivados turtui uždėtas areštas. A. Vaivada kaltinamas ir tuo, kad, pateikdamas mokesčių deklaracijas Valstybinei mokesčių inspekcijai, nenurodydavo pajamų ir finansinio tarpininkavimo. Apklausta 20 liudininkų.

IŠPLĖŠTI AUSKARAI

Sausio 23-osios naktį apie 0.30 val. miesto policijos patrulis Vilniaus gatve pamatė bėgančią jauną moterį. Ji buvo sulaikyta Kašlonų aleėjoje, jos ausys buvo kruvinos. Kita grupė policininkų Vilniaus gatvėje prie vieno iš namų rado gulintį be sąmonės kruvinu veidu vyriškį. Moteris paaiškino, kad ją ir jos draugą užpuolė du nepažįstami jaunuoliai, kurie išplėšė auskarus, atėmė žiedą ir paspruko. Policija apsupo dalį miesto rajono ir sulaikė Žemaitės gatvėje du jaunuolius. Sulaikymo metu tarp policininkų ir įtariamųjų kilo grumtynės. Vagys ir chuliganai uždaryti į policijos areštinę.

NUŽUDĖ IR PADEGĖ BUTĄ

Vasario 14-15 dienomis Šiaulių apygardos teismo baudžiamųjų bylų kolegija pradės nagrinėti baudžiamąją bylą, kurioje už vagystę ir chuliganizmą teistas 27 metų G. Pučinskas kaltinamas dviejų žmonių nužudymu, pasikėsinimu nužudyti ir lavono išniekinimu. Jam gresia 15 metų laisvės atėmimo arba kalėjimas iki gyvos galvos.

Praėjusių metų birželio 23 dieną pas Č. Jakimavičių namuose girtavo G. Pučinskas, šeimininko sugyventinė Z. Mickuvienė ir nuomininkas V. Radčenka. Begerdami Č. Jakimavičius ir V. Radčenka susiginčijo dėl pinigų. Įtūžęs nuomininkas pasmaugė buto šeimininką. Palikę lavoną, vėl visi gėrė. Kitą dieną V. Radčenka, anot G. Pučinsko, prašė paslėpti lavoną, tačiau tas nesutiko. G. Pučinskas peiliu subadė V. Radčenką, o vėliau nužudė ir lovoje miegančią Č. Jakimavičiaus sugyventinę Z. Mickuvienę. Išeidamas iš buto G. Pučinskas jį padegė.

Gavę iškvietimą telefonu Šiaulių ugniagesiai, užgesinę gaisrą, rado tris lavonus. V. Radčenkai buvo išlupta akis ir nupjauta ausis.

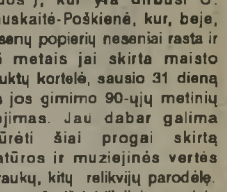

INFORMUOJA

LAUKIA ATSAKYMO IŠ INTERPOLO

Sausio 22 dieną Šiaulių miesto kelių policijos pareigūnai sulaikė "Snoro" bankui priklausantį automobilį BMW-750. Įtariama, kad šis automobilis yra vogtas. Automobilis važiavo neįjungęs artimųjų žibintų. Pareigūnai, sustabdę mašiną, patikrino kėbulo ir variklio numerius. Prabangaus automobilio kėbulo numeriai kelia įtarimą - jie nesutapo su variklio numeriais. Automobilis buvo pristatytas į policijos komisariatą. Iškviestas ekspertas pareiškė, jog kėbulo numeriai gali būti perkalti. BMW-750 pagamintas 1990 metais, o "Snoro" banko vardu įregistruotas nuo 1994 m. rugsėjo 29 dienos. Pareigūnai laukia atsakymo iš Interpolo.

APVOGTAS "EKSPRESS KONTAKTAS"

Apvogta UAB "Ekspress kontaktas" Tilžės gatvėje. Manoma, kad į redakcijos kabinetą patekta pritaikius raktą. Iš patalpų buvo pagrobtas personalinis kompiuteris, kompaktiniai diskai, kitų vertingų daiktų. Šį faktą tiriantys pirmojo policijos komisariato darbuotojai sakė, kad bendrovės patalpas saugo sargas, kuris trumpam jas buvo palikęs; kaip tik tuo metu ir galėjo įvykti vagystė.

Parengė V. S.

1996 m. vasario 3 d. 12 val. Šiaulių miesto savivaldybės salėje įvyks LPKT bendrijos Šiaulių skyriaus visuotinis-ataskaitinis susirinkimas. Būtina turėti nario pažymėjimą.

Kviečiame dalyvauti.

Iškilus neaiškumams, prašome kreiptis į būstinę (Tilžės 61a) pirmadieniais ir penktadieniais nuo 15 iki 18 val.

LPKT bendrijos Šiaulių skyriaus valdyba

Š. m. vasario 14 d. Šiaulių m. antstolių kontoroje įvyks varžytinės, kuriose bus parduodamas vieno kambario butas, esantis Gegužių g. 64-31. Pradinė pardavimo kaina - 12750 litų. Norintys dalyvauti registruojasi antstolių kontoroje (Vytauto g. 149, 9 kab.) ir įmoka 10 proc. pradinės vertės.

Tel. 42 35 54.

I. JATAUTIENĖ
Vyr. teismo antstolė

ŠIAURĖS LIETUVOJE

EKONOMIKA

Produkcija užsienin!

RADVILIŠKIS. Pati jauniausia Radviliškio rajono pramonės įmonė AB "Medgina" Šeduvoje. Pradėjusi ketvirtuosius savo gyvavimo metus, ši medienos apdirbimo įmonė jau žinoma ne tik šalyje, bet ir užsienyje. AB "Medgina" generalinis direktorius Jonas Giniotis pasidžiaugė, kad praėjusiais metais į kitas šalis iškeliavo 80 proc. įmonės produkcijos. Šeduvių gaminių nusipirko Olandijos firma "Nethlit", Vokietijos firmos "Hodz-Funke", "Imex", "Ruderbach", kai kurios Austrijos, Šveicarijos firmos. Ryšiai buvo užmegzti ir su labai tolimomis šalimis - Japonija, Taivaniu.

Praėjusiais metais Šeduvos AB "Medgina" pagamino produkcijos maždaug už 1,5 milijono litų. Anot Jono Giniočio, šeduviai galėjo daugiau nuveikti, bet trukdė labai rimtos kliūtys - apyvartinių lėšų stoka, kreditų sunkumai. Pernai visi dirbo gerai, stengėsi ir darbininkai, ir administracijos darbuotojai.

Per šiuos metus akcinė bendrovė "Medgina" žada pagaminti įvairių gaminių už 2-3 milijonus litų.

Biudžetininkai - skolininkai

PAKRUOJIS. Padidėjus mokesčiams už šildymą, daugeliui pristinga pinigų.

Didžiausi skolininkai - biudžetinės organizacijos, nesumokėjusios 51 tūkst. 887 Lt: rajono centrinė ligoninė - 20222, švietimo skyrius - 15270, mokykla-darželis "Vyturėlis" - 9441 Lt.

Už elektrą taip pat daugiausia prasiskolinę vėlgi biudžetininkai: švietimo skyrius - 130 tūkst. Lt, ligoninė - 30 tūkst. Lt.

Dujų trasa iki Vagonų depo

RADVILIŠKIS. Rajono savivaldybėje įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo rajono architektas, Vagonų depo, Dujų ūkio, savivaldybės ir seniūnijos vadovai. Jie aptarė galimybę pratęsti gamtinių dujų trasą Radviliškyje nuo Naujosios gatvės iki Vagonų depo. Svarbiausia problema - šios statybos finansavimas. Reikia sukaupti ir skirti beveik milijoną litų. Tiek savivaldybė, tiek ir Vagonų depas bei Dujų ūkis suinteresuoti šia trasa, tad ir finansavimo šaltiniai projektuoti ir vamzdynui ties ti turėtų būti trys. Todėl susitarta kreiptis į rajono Tarybą, AB "Lietuvos geležinkeliai" ir Dujų ūkį dėl minėto objekto finansavimo. Jeigu bus susitarta, darbai gali būti atlikti dar šiemet. Tada būtų apkūrenama Lizdeikos vidurinės mokyklos katilinė, gamtines dujas gautų susivienijimo mikrorajono gyventojai ir Vagonų depas.

Miesto seniūnijai pavesta apklausti Ligoninės, Mažvydo, Kaimynų ir kitų gatvių gyventojus dėl dujų įvedimo.

NUSIKALTIMAI

Tie patys plėšikai

TELŠIAI. Praėjusį sekmadienį 21.35 val. į parduotuvę "Telpol" (buvusi "Pušelė") jėjo du vaikinai, veidus prisidengę juodomis kaukėmis. Prie prekystalio laikraštį skaitė parduotuvės darbuotoja. Vienas užpuolikas žvilgtelėjo į administracijos patalpas, kitas žengė prie pardavėjos. Plėšikai, grasindami daiktu, panašiu į pistoletą, ir peiliu, nusitempė materiškę prie kasos aparato ir liepė išimti pinigus. Pagrobę apie 600 litų, pabėgo. Pardavėjos pasakojimu, vienas vaikinų buvo aukštesnis už draugą. Pareigūnai mano, kad tai galėjo būti tie patys, kurie lapkričio mėnesį apiplėšė Taupomojo banko kasas. Tai bene septintas kaukėtų plėšikų "reidas" rajone per keturis mėnesius.

Nužudytas žmogus

KELMĖ. Sausio 16 dieną savo bute Kelmėje, Vytauto Didžiojo gatvėje, su smurto žymėmis rastas 1918 m. gimusio Bronislovo Lukoševičiaus lavonas. Šis žmogus buvo šaulių organizacijos vadas, apdovanotas Sausio tryliktosios medaliu. Nužudymu įtariamieji asmenys jau sulaikyti. Įvykis tiriamas toliau.

KULTŪRA

Vyskupo jubiliejus

PAKRUOJIS. Žeimelio kraštotyros muziejuje iškilmingai pažymėtas buvusiojo Žeimelio evangelikų liuteronų senjoro (vyskupo) Eriko Lejerio 90-ojo gimtadienio jubiliejus.

Dvidešimt metų - nuo 1929 iki 1949 - jis dirbo Žeimelio evangelikų liuteronų bažnyčioje, rūpinosi tikinčiaisiais, dėstė tikybą mokykloje. 1949 metais išvežtas į Sibirą, 1951-aisiais mirė Krasnojarsko srityje.

Minėjime kalbėjo muziejaus vedėjas Pranas Razgus, rajono kultūros skyriaus vedėjas Alfredas Šimkus, latvių bendruomenės atstovė Ausma Trejienė. Parapijiečių vardu Žeimelio latvių kapinėse prie vyskupo E. Lejerio motinos paminklo padėtos gėlės.

KITI ĮVYKIAI

Įkurta iniciatyvinė grupė

TELŠIAI. Į rajono savivaldybės salę buvo susirinkę Lietuvos akcinio inovacinio banko indėlininkai ir pareiškė norą įkurti iniciatyvinę grupę, kuri rūpinsis indėlininkų reikalais.

LAIB Telšių filiale - 1730 indėlininkų. Susirinkę nukentėję žmonės (daugiausia vyresniojo amžiaus) bandė politikuoti, tačiau organizatoriai siūlė nesiskirstyti į kairę ir dešinę, o vienytis bendram tikslui. Įkurta 7 žmonių iniciatyvinė grupė, į kurios sudėtį įeina ir fiziniai asmenys, ir įstaigų atstovai.

Jodinėti - į Tytuvėnus

Akcinės bendrovės "Sphagnum" pagrindinio verslo - durpių gamybos plačiau pristatinėti nereikia. Bet ši bendrovė dabar augina ir 18 įvairaus amžiaus arklių: vieni - tik pernykščiai, kitiems - jau po 5-6 metus. Dalis jų laikoma Kalpokų kaime, žolės miltų agregato patalpose, o dar 28 vietų veršidę prieš kurį laiką nupirko iš "Pagilio" žemės ūkio bendrovės.

- Vyrai jau po truputį arklius ruošia jodinėti, - sako pagalbinės gamybos direktorius R. Čerkauskas. - Mūsų tikslas - įrengti savotišką maniežą po atviru dangumi, pastatyti kliūtis. Norime suburti moksleivių būrelį, kurie treniruotųsi, padėtų prižiūrėti arklius. Tai vaikams būtų dviguba nauda: ir pramoga, ir darbas. Be to, mūsų bendrovė orientuojasi į turizmą. Jau praėjusią vasarą poilsio nameliuose, kuriuose yra daugiau kaip 20 vietų, prie Giliaus ežero poilsiavo vokiečiai. Dabar administraciniame pastate rengiame viešbutį, kuriame bus apie 30 vietų. Turime neblogą ir lankytojų mėgstamą kavinę. Tikime, kad mūsų poilsiautojai ne tik maudysis Tytuvėnų ežeruose, kaitinsis saulutėje, bet ir su malonumu pajodinės.

Moki žodį - žinai kelią

PAKRUOJIS. Populiari televizijos laida "Moki žodį - žinai kelią" bus įrašoma Žeimelio kultūros namuose sausio mėn. 27 dieną 16 valandą.

30 didžiausių kalbos mokovų galės varžytis dėl pagrindinio viktorinos prizo - kelionės į užsienio šalį ir daugelio kitų dovanų, kurias skiria pastovūs laidos rėmėjai bei mūsų regiono įstaigos, įmonės, organizacijos. Pagrindinė rajono laidos rėmėja - Žeimelio žemės ūkio bendrovė.

PAMINĖTOS PENKTOSIOS SKAT ĮKŪRIMO METINĖS

Irena BIJEIKIENĖ

Praėjusį šeštadienį Aukštabalio vidurinėje mokykloje buvo paminėtos penktosios Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos įkūrimo metinės. Savanorių pasveikinti atėjo Šiaulių mero pavaduotojas A. Sėjūnas, miesto tarybos narė V. Ladietienė, Šiaulių apskrities SKAT rinktinės vadas J. Zaturskis, Šiaulių rajono tarybos atstovai, tremtiniai, politkaliniai, partizanai.

Už gerą tarnybą Lietuvos labui savanoriai buvo apdovanoti padėkomis, medaliais, dovanomis, o ypatingai pasižymėję paaukštinti kariniu laipsniu.

Po apdovanojimų ilgai netilo sveikinimo kalbos. 62-ojo bataliono vadas J. Griguola padėkojo savanorių motinoms, žmonoms už kantrybę, jog vyrai išeina į tarnybą, už kurią nėra atlyginama. Tremtinių bendrijos pirmininkas J. Mocius palinkėjo savanoriams fizinės, ypač dvasinės stiprybės. Partizanų vardu savanorius pasveikino V. Šniuolis. Tarybos narė V. Ladietienė prisipažino labai mylinti uniformuotus, neabejingus Tėvynės laisvei vyrus. Pasisakymų metu buvo prisiminta SKAT įkūrimo pradžia, akcentuotas savanorių vaidmuo Lietuvos istorijoje.

Po šventinio minėjimo susirinkusieji vaišinosi Aukštabalio vidurinės mokyklos valgykloje. Įdomu tai, kad gausiame savanorių ir jų šeimos narių būrelyje galima buvo pastebėti kelių kartų atstovų: ir žilagalvių senelių, ir brandaus amžiaus žmonių, ir jaunimo, ir vaikų.

Po vaišių savanoriams ir svečiams koncertavo tremtinių choras ir kantry muzikos grupė "Obuolys".

AR TAI TERORIZMAS?

Stasys PUŠČIUS

Visas pasaulis mato, kokius baisius nusikaltimus vykdo prieš mažąsias tautas pasaulio galingieji. Didžiosios valstybės seniai nori užgniaužti bet kokį kitų tautelių savarankiškumą. Rusija, vadovaudamasi savo rusiškojo nacizmo dėsniais, naikina Čečėniją. Čečėnų žemė pasruvo nuo kraujo ir ašarų. Rusijos valstybinio masto banditai - teroristai įsiveržė į svetimos šalies namus, plėšia, degina, prievartauja, žudo. Pasaulio didžiųjų mąstymas vienas: Rusijos banditai vadinami kariais, o štai čečėnų kovotojai - teroristai. Neseniai čečėnų patriotai pagrobė keletą dešimčių įkaitų Budionovske. Rusija visam pasauliui paskelbė: štai, žiūrėkite, ką daro čečėnų teroristai! Pasaulio galingieji piktinasi, vadina tai karo taisyklių pažeidimu. Bet tada čečėnų turėtų būti ne mažiau kaip 100 milijonų. Dešimtys divizijų su tankais, aviacija, šarvuočiais iš vienos pusės, tokios pat jėgos - iš kitos. Galima tada būtų laikytis ir karo taisyklių. Kitaip sakant, konvencijų. Bet kaip laikytis tų sutarčių, jei rusų - milijonai, o čečėnų - keli šimtai tūkstančių? Daug kas to nenori suprasti.

Paskaitykime "Šiaulių naujienas". Š. m. sausio 17 dienos komentare "Žodžių melžimas" tvirtinama, kad "čečėnai yra ne kas kita, kaip teroristai". Mat taip pareiškė autoritetingas Jungtinių Tautų pareigūnas, kuris (ir ne tik jis vienas!) nė žodelio neužstoja mažųjų tautų. Apie tai šis laikraštis nutyli.

RAŠO "AUŠROS ALĖJAI"

BANKŲ KRIZĖ: AR GALIMA IŠVENGTI?

Ką reguliuojančios institucijos turėtų (ar neturėtų) daryti, norėdamos išvengti bankų krizės? Tai reikalas, pastaraisiais metais daugybėje pasaulio kraštų egzaminavęs politikos veikėjus. Politikai Baltijos šalyse - Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje - nėra išimtis. Nuo 1992 metų kiekvienos šių valstybių bankų sistemoje buvo kilę rimtų keblumų, rašo savaitinis žurnalas "The Economist" sausio 20 dienos numeryje.

Lietuvos griaustinio aidas dar girdėti. Pernai buvo uždaryti devyni nedideli šalies bankai, o dar dviem didesniems reikėjo laikinos valstybės paramos. Tačiau tai buvo niekai, palyginti su bomba, sprogusia gruodžio mėnesį, kai centrinis bankas suspendavo dviejų didžiausių šalies bankų - Lietuvos akcinio inovacinio ir "Litimpeks", kuriuose sukaupta maždaug ketvirtadalis visų Lietuvos bankų depozitų, - veiklą.

Centrinis bankas ėmėsi veiksmų, kai nustatė, kad abiejų bankų būklė dėl netikusio valdymo ir sukčiavimų tapo apgailėtina. Lietuvos akcinio inovacinio banko padėtis tokia bloga, kad jo nuosavas kapitalas neigiamas, t. y. įsipareigojimai didesni negu aktyvai. Banko ateitis priklauso nuo jo balanso, nes auditoriai, Pasaulio bankas ir Tarptautinis valiutos fondas, tikrina banko finansines ataskaitas. Problema tapo politiną, kai paaiškėjo, kad Lietuvos Ministras Pirmininkas Adolfas Šleževičius vos prieš kelias dienas iki Lietuvos akcinio inovacinio banko veiklos sustabdymo atsiėmė iš ten savo asmenines santaupas - 30 tūkst. JAV dolerių.

Kas slypi už šių problemų? Bankininkystėje traumos dažniausiai persekioja nepaslankius valstybinius bankus.

Nepaisant to, Rytų Europoje daugiausia bėdų sukeldavo neseniai įkurti privatūs bankai, kurie peržengdavo leistinas ribas: ir Lietuvos akcinis inovacinis, ir "Litimpeks" buvo privatūs, lygiai kaip ir "Banka Baltija" - didžiausias Latvijos bankas, kuris buvo uždarytas praėjusių metų gegužę ir dabar yra likviduojamas. Dar vienas atvejis šioje grandinėje yra "Ekoagrobanka".

"ESAME LAISVI - NETYLĖKIME!"

Didžiosios demonstracijos už Lietuvos laisvę prieš 30 metų

Paulius JURKUS

Lapkričio 13 d. suėjo 30 metų nuo didžiųjų demonstracijų Niujorke už Lietuvos laisvę. Jos išjudino visą lietuviškąją migraciją Amerikoje ir Kanadoje.

Laikas taip greitai prabėgo, o prisiminimuose grįžta vaizdai, kurie jaudina mus ir dabar. 13000 žmonių ėjo per miestą į Jungtines Tautas, kur reikalauta, kad Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvės reikalas būtų iškeltas Jungtinėse Tautose. Tai buvo didžiausios politinės demonstracijos Amerikos lietuvių istorijoje.

Kas tai organizavo?

Amerikoje ir Kanadoje veikė įvairios organizacijos, kurias sukūrė vyresnioji karta, net Pirmojo pasaulinio karo metu. "Išjudėjo" ir jaunoji karta, kuri buvo ką tik mokslus baigusi.

Pagrindiniai šio žygio organizatoriai buvo Algirdas Budreckis, Romas Kezys, Antanas Mažeika, Antanas Snieškus. Vėliau, rengimo darbams įpusėjus, prisijungė ir Juozas Miklovas, kuris buvo neseniai pasitraukęs iš okupuotos Lietuvos. Jis kažkaip liko nuošalyje, nors visur ir dalyvavo.

Parengimo darbai užtruko apie 8 mėnesius. Buvo suorganizuotos 47 grupės, kurios kalbino žmones, skleidė žygio idėjas, ragino važiuoti į Niujorką. Tai paveikė žmones. Tarsi grįžo laikai, kai po Pirmojo pasaulinio karo Lietuva kūrėsi, ir jos ginti ėjo savanoriai. Kas tik galėjo, jautė pareigą vienokiu ar kitokiu būdu prisidėti prie šio žygio. Tūkstančiai išsiruošė kelionėn.

Šiam žygiui buvo surinkta 67000 dol. aukų. Tai buvo didelė suma anais laikais!

Žygio šūkis ir svarbieji momentai

Žygiui parinktas aiškus, visiems suprantamas šūkis: "Esame laisvi - netylėkime!"

Tas šūkis buvo visur naudojamas - plakatuose, kalbose, spaudoje. Šūkis tikrai visus skatino veikti.

Visi renginio darbai buvo organizuojami planingai ir iš anksto. Reikėjo užsakyti didžiausią salę Niujorke, Madison Square Gardens, kur turėjo vykti masinis susirinkimas. Tai nebuvo paprasta, nes už salę reikėjo įmokėti tam tikrą sumą. Rengėjai neturėjo pinigų. Jiems atėjo į talką vyresnieji. Didelis to žygio rėmėjas buvo Norbertas Kulikauskas. Jis bankui užstatė savo namą ir gavo reikiamą paskolą. Tai buvo pirmasis įmokėjimas už Madison Square Gardens salę. Norbertas Kulikauskas jau seniai miręs, palikęs mums neišdildomą pasiaukojimo pavyzdį.

Reklama

Žygį reikėjo išgarsinti spaudoje. O didžiausias įtakingiausias laikraštis yra "The New York Times". Buvo nupirktas visas puslapis sekmadieninėje laidoje. Už puslapį reikėjo mokėti 13000 dol.

Puslapyje buvo aiškiai išdėstyta, kodėl daromas šis žygis, ko reikalaujama. Jungtinėse Tautose reėjo iškelti pavergtų Baltijos tautų problemą.

Iš "The New York Times" sužinojo visas pasaulis, kas dedasi Niujorke.

Suvažiuoja tūkstančiai

Niujorke įvyko daug lietuvių suvažiavimų, kongresų, bet šis buvo didžiausias. Važiavo traukiniais, daugiausia autobusais. Kiekvieno Niujorko lietuvio namai buvo pilni atvažiavusiųjų. Visur degė žiburiai; kalbėtasi iki vėlumos. Buvo daug entuziazmo. Pasaulis turi išgirsti šauksmą: "Laisvę Lietuvai!"

Madison Square Gardens yra didžiulė salė su daugybe laiptų, suolų. Rinkosi kilmingieji, ugningi kalbėtojai, plevėsavo lietuviškos vėliavos. Muzika, triukšmas, daug uždegančių kalbų.

Lietuvos himnas... Lietuva, tėvynė mūsų, laukė mūsų pagalbos, laukė pavergtieji tėvynėje, tremtiniai Sibire.

Niekada himnas neskambėjo taip ryžtingai, taip uždegančiai kaip tada. Tėvynė šaukė visus!

Didžiosios eitynės

Madison Square Gardens salė yra vakarinėje Manhattan salos pusėje, o Jungtinės Tautos - rytinėje. Reikia eiti per Niujorko širdį. Iš anksto buvo susitarta su policija, nustatyta, kuriomis gatvėmis žygiuos 13000 minia.

Ir pajudėjo... Žmonės nešė savo plakatus su užrašais, kas jie, iš kur, patriotinius transparantus, tautines vėliavas. Minia ėjo tvarkingai ir ryžtingai, o miestą jau gaubė artėjančio vakaro rūkai.

Žinia, Jungtinės Tautos nenorėjo, kad minia patektų į vidų. Vartai uždaryti, visur policija.

Prie centrinių vartų sustojo pirmosios vėliavos. Jų smaigaliais pabelsta į vartus. Tai buvo simbolinis beldimas, kuris reiškė: prisiminkite užmirštus ir okupuotus kraštus, išlaisvinkite pavergtuosius ir įleiskite į Jungtines Tautas.

O kokie rezultatai?

Visi žygio dalyviai tikėjosi, kad jų balsą išgirs, kad pasaulis reaguos. Bet buvo kitaip.

Nesusilaukta tinkamo dėmesio iš didžiosios Amerikos spaudos ir televizijos. Tais laikais Lietuvos vardas spaudoje buvo retenybė, nes jis galėjo erzinti Sovietų Sąjungą, laikomą taikinga imperija. O kas triukšmauja, kelia balsą, tas triukšmadaris, taikos drumstėjas. To meto politika reikalavo negirdėti šių pavergtųjų pagalbos šauksmo.

Daug kas tikėjosi, kad organizacinė grupė - The Committee to Restore Lithuanian Independence - taps revoliucinio pobūdžio laisvinimo veiksnys, tačiau tai neįvyko. Organizatorių - Algirdą Budreckį ir Romą Kezį - pakvietė į VLIK. Nuošaliai liko Antanas Snieškus, Antanas Mažeika ir Juozas Miklovas, neturėję stipresnio politinių jėgų užnugario. Taip jaunųjų organizatorių entuziazmas sunyko.

Lapkričio 13 d. žygio laisvės šūkiai išbėso, entuziazmas sušvito kaip meteoras ir staiga užgeso, palikęs tik prisiminimus. Tik po 5 metų, kai iškilo Simo Kudirkos vadavimo byla, Lietuvos vardas pirmą kartą atsidūrė viso pasaulio spaudos pirmuosiuose puslapiuose.

Iš to didelio sąjūdžio Niujorke 1966 m. kovo mėn. pradėjo veikti "Laisvės žiburio" radijas, kurį organizavo Romas Kezys. Tad savotiška prasme "Laisvės žiburio" gimtadienis yra 1965 m. lapkričio 13-toji.

Čia aprašytas įvykis buvo lietuviškos vienybės ir meilės Lietuvai demonstracija. Reikėtų surinkti medžiagą, aprašyti žygį, plačiau jį panagrinėti, įvertinti, išleisti gausiai iliustruotą leidinį ir taip šio brangaus žygio prisiminimą išsaugoti ateičiai. Tai padaryti reikia dėl to, kad ateitis mus nekaltintų apsileidimu.

Pasaulis išgirdo apie Lietuvą

Idėja surengti masines demonstracijas gimė tada, kai jaunimo Vašingtono žygio organizatoriai 1965 m. gegužės 21 d. suvedė rezultatus. Manifestacijos projektas buvo pateiktas visuotiniame susirinkime 1965 m. birželio 25 d. Brukline, dalyvaujant 64 organizacijų atstovams. Buvo sudarytas Ad hoc komitetas Lietuvos Nepriklausomybei atkurti - sutrumpintai jis vadinosi KLNA. Susirinkimas šio komiteto garbės pirmininku išrinko prel. Joną Balkūną, o žygio iniciatoriais – A. Mažeiką, S. Snieškų, A. Budreckį, R. Kezį ir J. Miklovą. Jie buvo ruošiamojo žygio koordinatoriais.

Rugsėjo pradžioje prie šio komiteto prisijungė jauni latvių veikėjai ir sudarė latvių komitetą, kuriam vadovavo kun. Norbertas Trepša. Po mėnesio prisidėjo ir estai. Jiems vadovavo dr. Vinkmann.

Lapkričio 7 d., sekmadienį, "New York Times" išspausdino viso puslapio atsišaukimą į "Jungtinių Tautų sąžinę". Po atsišaukimu pasirašė 130 JAV politikų ir kitų žymių asmenų. Tas pats tekstas buvo išspausdintas "New York Times" tarptautinėje Paryžiaus laidoje lapkričio 8 d. Abu numeriai turėjo pusantro milijono tiražą.

Madison Square Gardens salėje pagrindiniai kalbėtojai buvo senatorius Karl Mundt, Kongreso narys John J. Rooney, prel. Raymond Swords, SJ, Holy Cross universiteto rektorius, ir Tarptautinės pabėgėlių šalpos draugijos pirmininkas Leo Cherne. Buvo priimta rezoliucija, reikalaujanti Pabaltijo valstybių reikalą kelti Jungtinėse Tautose. Vėliau buvo protesto eisena per miestą į Jungtines Tautas. Eisenoje žygiavo 13000 žmonių; iš jų: lietuvių - 11500, latvių - 1500, estų - 200 ir 300 - kitų pavergtų tautų atstovų. Hammerskjold aikštėje prie Jungtinių Tautų kalbėjo trijų komitetų garbės pirmininkai ir viešai pasimelsta už Baltijos tautas.

Nuo lapkričio pabaigos iki vasario pabaigos baltiečių jaunimo delegacijos su rezoliucijos tekstu ir memorandumais aplankė Jungtinių Tautų sekretoriatą, komitetą kolonializmui tirti ir 80 Jungtinių Tautų misijų. Vizitai į Jungtinių Tautų misijas tęsėsi iki 1966 m. vasario mėnesio.

Iš "Draugo"

1965 m. lapkričio 13 d. pagrindiniai žygio organizatoriai: kairėje Antanas Mažeika ir Romas Kezys; dešinėje - Juozas Miedraitis. Į Madison Square Garden salę ir Jungtines Tautas žygiavo daugiau kaip 13000 žmonių.

Baltijos kraštai: kieno įtakos sfera?

Zenonas PRŪSAS

"The New Republic" žurnale (spalio 16 d.) Jacob Heilbrunn nagrinėja Vokietijos "naujai atrastą jėgą". Palengva Vokietija darosi ne tiek pasaulio politine, kiek ekonomine jėga. Kastrečias Vokietijos darbininkas dirba eksportui. Palengva Vokietija išstumia Ameriką iš Europos rinkų. Iš visų Europos didesniųjų valstybių Vokietija turi artimiausius ryšius su Kinija, turinčia milžiniškas galimybes prekiauti. Vokietija tolsta nuo Amerikos, su kurla dar taip neseniai turėjo labai artimus santykius. Bet šiuo metu Vokietijos didžiausi planai: kaip išlaikyti pastovias sienas tarp rytinių kaimynų ir paversti Europos Sąjungą Vokietijos interesų instrumentu. Todėl Vokietija bando sukurti savo įtakos sferas centrinėje ir Rytų Europoje, kad rastų naujas rinkas Vokietijos produktams ir pasinaudotų pigia darbo jėga. Kai kurie Vokietijos fabrikai jau dabar keliami į Lenkiją. Vokiečių verslininkai laiko Baltijos kraštus pelningomis rinkomis savo pramonės produktams ir tarpininkams, kurie gali surasti naujų rinkų Rusijoje. Ypač Estiją jie laiko "skrendančia žvaigžde" toje Europos dalyje. Kai paskutiniu laiku Vokietijos gynybos ministras Volker Ruche lankė Baltijos kraštus, ten buvo priimtas kaip valstybės galva, nes baltai laiko Vokietiją raktu į NATO ir į Europos Sąjungą.

Antroje studijos dalyje J. Heilbrunn jau kitaip kalba apie baltų ateitį. Priminęs, kad Vokietija yra vienintelė Europos didžioji valstybė, turinti ambasadas visose buvusios Sovietų Sąjungos respublikose, jis taip pat nurodo, jog ji esanti pakankamai turtinga, kad galėtų žaisti "dvigubą žaidimą". Pavyzdžiui, Vokietija pajėgtų stipriau paremti Centrinės Azijos respublikas, kad užblokuotų Rusiją, ir kartu remti šlubuojančią B. Jelcino valdžią. Taip pat galėtų leisti Rusijai laikyti Baltijos kraštus savo įtakos sfera, tuo pačiu laiku apginant Lenkiją ir Čekiją. Neaišku, kodėl Heilbrunn mano, kad Vokietija savanoriškai atiduotų Baltijos kraštus Rusijai. Juk dėl to nukentėtų ne tik valstybinių sienų pastovumas Rytinėje Europoje, kurio siekia Vokietija, bet taip pat Vokietija prarastų Baltijos kraštus kaip prekybos partnerius bei galimus tarpininkus surasti naujų rinkų Rusijoje. Tikėkime, kad tai yra tik J. Heilbrunn asmeniška, o ne išgirsta iš kurio Vokietijos pareigūno nuomonė. Gal Heilbrunn nežino, kad patekimas į Rusijos "įtakos sferą" būtų Baltijos kraštų okupacija. Kodėl Vokietija gintų Centrinės Azijos respublikas, o be protesto dovanotų Baltijos kraštus Rusijai? Juk bent iki šiol Vokietija skyrė daug daugiau dėmesio baltams negu Centrinės Azijos respublikoms.

KRIZĖ

Egidijus BORKYS

Kad ir kaip vertintume dabartinius įvykius - ar kaip vieną iš gerai surežisuotos ir sistemingai vykdomos "perestroikos" etapų, ar kaip natūralų "poperestroikinį" chaosą - turime sutikti, kad visa tai yra 1985 metais SSKP pradėtos reformos tąsa. Todėl neišvengiamai kyla klausimas: koks buvo "perestroikos" planas, koks galutinis jos tikslas? NEP pavyzdžiu atgaivinti socialistinį ūkį? *"Į šį klausimą vargu ar galima atsakyti detaliai ir pedantiškai*, - savo knygoje rašo M. Gorbačiovas. - *Vis dėlto iš principo galutinis tikslas mums aiškus. Sutelkti socializmui pačias šiuolaikiškiausias visuomenės organizacijos formas..."*

Atsakymas tikrai gorbačiovškas. Šiandien paskutinis SSKP generalinis sekretorius, dabar socialdemokratas (ak, kaip visiems norisi į Socinterną), teigia, kad tuomet jis, kaip ir jo pirmtakai, galėjo mėgautis valdžia ir nieko nedaryti, kad iki jo mirties sovietinei imperijai būtų užtekę kvapo išsilaikyti. Tačiau reikėjo gelbėti pačią socializmo sampratą, ideją, ir jis ryžosi. *"Mes elsime į geresnį socializmą, o ne šalin nuo jo"*.

Kur kas atviresnis buvęs KGB 1-osios vyr. valdybos prognozavimo skyriaus viršininkas M. Liubimovas. Savo atsiminimuose jis teigia, kad pagrindinis "perestroikos" tikslas - "tikras socializmas" (gal kiniškas?) ir kad likus metams iki generalinio sekretoriaus J. Andropovo mirties buvo sudarytas strateginis keturių dalių planas: 1) sistemingas egzistuojančios santvarkos žlugdymas; 2) perversmas ir laukinio kapitalizmo diegimas; 3) chaoso kūrimas; 4) tikrojo socializmo atkūrimas, komunistinės buržuazijos sunaikinimas.

Išanalizavęs pasaulinę istoriją, "geriausias mūsų potencialas" tokį planą, žinoma, galėjo sukurti - juk, šiaip ar taip, "perestroikos" idėja gimė KGB kabinetuose po garsiosios 1981 metų krizės Lenkijoje. Kita vertus, logiška ir tai, kad jei negali išvengti natūralios krizės, tai geriau sukelti dirbtinę ir ją kontroliuoti: jei stengiesi atšaldyti bet kokį norą kurti kapitalizmą, reikia parodyti blogiausią, išvirkščią jo pusę.

1989 m. atvykęs į Lietuvą mums sakė M. Gorbačiovas: *"Geral, jūs siurbtelėsite tos savo nepriklausomybės"*. O kas toliau? Vis dėlto, nepaisant visų logiškumų, patys M. Liubimovo atsiminimai nekelia pasitikėjimo. Pasak vieno specialisto, jie parašyti pavyzdiniu kagėbistiniu stiliumi, panašiu į "Respublikos" darbelius: trečdalis tiesos, trečdalis melo ir trečdalis viską pašiepiančio niekalo. Gal todėl M. Liubimovo atsiminimų visai nevertėtų minėti, jei ne vienas įdomus sutapimas: žinomo KGB generolo A. Sterligovo pastarųjų penkerių metų gyvenimas tiksliai atitinka M. Liubimovo skelbtą planą. Spręskite patys: buvęs KGB "Naujųjų ekonominių struktūrų" skyriaus vadovas, taigi atsakingas už partijos turto privatizavimą, pučo metu aktyviai gynė "baltuosius rūmus", ir asmeniškai suėmė savo šefą Kriučkovą. Vėliau A. Sterligovas tapo turtingu žmogumi, tikru kapitalistu, vadovavo viceprezidento A. Ruckojaus aparatui. Jo 23 metų sūnėnas G. Sterligovas pagal tikrąją "perestroikos" dvasią per vieną naktį tapo multimilijonieriumi ir pirmosios sovietinės biržos "Alisa" vadovu (na, kas pasakys, kad tie žmonės neturi humoro jausmo - prisimenat pasaką "Alisa stebuklų šalyje", kur bala virsdavo jūra, o nykštukas - milžinu ir atvirkščiai?) Galiausiai KGB generolas A. Sterligovas prakeikė kapitalizmą, įkūrė "Rusų partiją", pradėjo finansuoti ultranacionalistinį-komunistinį laikraštį "Den" ir tapo aršiausiu demokratų priešininku.

Aišku, šiandien kiek pavėluota svarstyti, ar buvo bent nerašytas "perestroikos" planas ir koks jis buvo - o gal elgtasi taip, kaip visus 70 metų - be jokio plano, pagal aplinkybes, šuoliais: potvynis - atoslūgis? Pats gyvenimas perša atsakymą, nes, kaip tvirtina komunistų vadas G. Ziuganovas, dabartinė padėtis Rusijoje revoliucinė, adekvati 1917 metams. O mes jau keletą metų stebime vis didėjantį politinį ir ekoninį kivirčą tarp komunistų, norinčių atkurti "tikrąjį socializmą" (G. Ziuganovas), ir neokomunistų, kuriems patiko gyventi turtingą, jokiomis ideologinėmis doktrinomis ar moralės normomis nevaržomą gyvenimą. Pastaruoju metu svarstyklės pradėjo krypti pirmųjų pusėn, ir tai patvirtina tiek Dūmos rinkimai, tiek naujasis užsienio reikalų ministras - buvęs žvalgybos vadovas J. Primakovas. Šie poslinkiai rodo, jog ne už kalnų "perestroikos" atomazga. Tai, kas vyksta Lietuvoje, yra savotiškas Rusijos procesų aidas, todėl natūralu, jog, nežinant visų užkulisinių žaidimų ten, kai kurie dalykai čia mums atrodo keisti ir nesuprantami. Dėl bankų krizės Lietuvoje yra pareikšta įvairiausių nuomonių ir versijų, tačiau tebėra vis dar daug neatsakytų klausimų. Argi A. Šleževičius nesuprato, kad uždarydamas du didelius bankus jis suduoda paskutinį, mirtiną smūgį savo partijai? Vargu. A. Šleževičius žinojo, kokį žingsnį žengia, todėl ir mėgino iš anksto prisidengti Tarptautiniu valiutos fondu.

Tuomet iškyla dvi versijos: pirmoji, kuri šiuo metu populiariausia, - A. Šleževičius buvo įtrauktas į finansinių klanų kovą. Pagal šią versiją pirštųsi dvi išvados: A. Šleževičius tėra tik paklusnus vykdytojas tų, kuriuos bankininkas G. Konopliovas vadina "šeimininku". Ir kita, ne mažiau svarbi išvada, jog "šeimininkas" dabar jau galutinai paaukojo DDP kaip politinę organizaciją, atlikusią svarbiausią savo uždavinį - "perestroikos" metu perimti buvusį valstybinį turtą.

Antroji versija yra kur kas kuriozškesnė. A. Šleževičius šįkart sako tiesą. Ilgai delsęs ir nuolaidžiavęs, tačiau pamatęs, jog LAI ir "Litimpeks" bankai toliau švaistosi blogomis paskolomis, žodžiu, kasa dar gilesnę duobę jo vyriausybei, ministras pirmininkas pagaliau pasiryžo gelbėtis nuo visiško žlugimo. Tiesa, karštligiški ir neapgalvoti Vyriausybės vadovo veiksmai uždarant šiuos bankus, paskubomis pagriebti indėliai - visa tai panašu į netikėtai užklupto žmogaus blaškymąsi. Vadinasi, situacija bankuose greitai blogėjo, ir kažkas iš šalies dar stumtelėjo A. Šleževičių šiam ėjimui.

Būtų galima ilgai ir, ko gero, nevaisingai aiškintis, kuri versija tikresnė, būtų galima prisiminti R. Vaitekūno surengtą karinį paradą po LAIB žlugimo ir tai, kad pats specialiausias ir geriausias policijos būrys visą naktį "negalėjo" įveikti kelių banko sargybinių, taip leisdamas bankininkams pasitvarkyti savo popierius, galima prisiminti, jog "Litimpeks" vadovas G. Preidys neigia konkurentų pinkles, o LAI banko tarybos pirmininkas, pasak K. Ratkevičiaus, pats prašė uždaryti šį banką, galima spėlioti, kokio šeimininko verčiamas "Litimpeks" bankas, būdamas kur kas geresnėje padėtyje, jungėsi su skęstančiu LAIB ir kodėl beveik visos energetikų įmonės atsidarė sąskaitas LAIB, tačiau atsakymo geriau ieškoti ne tarp daugybės susipainiojusių finansinių virvelių, o platesniame kontekste. Juolab kad abi versijos perša panašias išvadas.

Ši bankų krizė buvo sąmoningai užprogramuota pačioje "perestroikos" užuomazgoje, o DDP, užuot stengusis ją sušvelninti, savanaudiškais veiksmais krizę tik gilino (ryžtingų dešiniųjų vyriausybės pastangų dėka tokia krizė Estijoje 1993 m. buvo kur kas švelnesnė). Visose Baltijos valstybėse vykusios bankų krizės turėjo rimtas politines pasekmes, todėl akivaizdu, kad valdančiosios DDP, savo suvažiavime pasitvirtinusios "socialiai orientuotą" biudžetą, pasiryžusios prieš rinkimus padidintomis pensijomis ir alpiginta šlapia dešra dar sykį nupirkti rinkėją, visos pastangos žlugo. Kaip taikliai pastebėjo vienas šmaikštuolis - opozicija per trejus metus nesugebėjo sugriauti DDP autoriteto, o šios partijos pirmininkas A. Šleževičius tai atliko per dvi savaites. Žinoma, čia juokai. Šiaip jau buvo graudu žiūrėti, kaip desperatiškai ir vaikiškai (kai kas sakė, ciniškai), lyg įstumti į spąstus, blaškėsi ministras pirmininkas ir partinė p'i r amidė.Kaip kas valandą kaitaliojo pasiteisinimus ir sprendimus. O kažkoks "šeimininkas" lėtai ir metodiškai, senu kagėbistiniu braižu vis kaitino ugnį: Naujųjų metų išvakarėse paskelbė apie A. Sleževičiaus atsiimtus pinigus iš LAIB (kokių tik klaidų nepadarai žmogus per godumą), dar po poros dienų indėlių meškere buvo sužvejotas ir vidaus reikalų ministras; dar vėliau paaiškėjo abiejų padidintos palūkanos, o galiausiai ant kranto išvilktas ir visas gudriausių nomenklatūrininkų sąrašas.

"Dienovidis" rugsėjo 22 dieną minėjo, kad įvykių analizė leidžia teigti, jog DDP suvažiavimu prasideda paskutinis, labiausiai įtemptas neokomunizmo spektaklio veiksmas, kuris bus prisodrintas kvapą gniaužiančių triukų, kūliavirsčių, šokinėjimų per "ožį" ir kitokių cirko elementų. Įvykiai pranoko prognozes: per du mėnesius nuo šio, atrodytų, nejsimintino suvažiavimo susprogdintas "Lietuvos ryto" priestatas ir du didžiausi komerciniai bankai. Abu šie įvykiai sudrebino valstybės pamatus, sumenkino Lietuvos autoritetą pasaulyje. Yra ir dar viena jų bendrybė - po šių įvykių valdančioji partija liko gulėti nokautuota.

Negalima tvirtinti, kad DDP, spaudžiama į kampą, nesipriešino, nesispardė. Ne, ji pamėgino per mokesčius priremti V. Tomkų ir jo "Respubliką", slaptomis "klano" istorijomis pradėjusią pirmąją "šeimininko" ataką prieš DDP. Valdančioji partija netgi išleido įstatymą, draudžiantį daryti slaptus įrašus. Dar daugiau - visą laiką iš tolo neigusi bet kokias užuominas apie KGB egzistavimą (mistika!), vyriausybė labai jau netikėtai padarė kratas ir dviejose buvusiųjų kagėbistų firmose aptiko slaptas pasiklausymo aparatūras, analitinius centrus. Deja, supančiota savo praeitimi ir dabartiniais turtiniais mazgais valdančioji partija daugiau nieko nuveikti nebejstengė: beviltiškai tampoma, ji tik desperatiškai šokinėjo iš šono į šoną ir darė vieną už kitą žioplesnes klaidas. Netgi iki šiol buvusi ištikima nomenklatūrinė inteligentija beviltiškai numojo ranka - mušta korta. Na, o šiandieninis DDP nesugebėjimas pakeisti nieko nebevaldantį, galutinai susikompromitavusį ministrą pirmininką rodo ne partijos stiprybę, o jos paniką, baimę.

Sunku tiksliai atsakyti, kuo DDP nejtiko "perestroikos" smegenų centrui - gal visiškos suirutės planui trukdo net monopolistinė DDP "stabilizacija", gal "užmiršę" Kručinos išdalytus pasižadėjimus DDP ideologai pasijuto esą vienvaldžiai "prichvatizuoto" turto savininkai, o gal valdančioji partija per greitai pasuko į Vakarus (proletariatas neturi tėvynės, todėl diplomuotiems komunistams nėra ko sapalioti apie valstybės saugumą). Pagaliau neįmanoma tiksliai išsiaiškinti ir DDP vidinės struktūros - kiek ten šiuo metu yra, anot M. Liubimovo, komunistinės buržuazijos ir kiek grynųjų socialistų (pvz., M. Stakvilevičius žada sukurti "tikrą socializmą"). Kita vertus, reikėtų išanalizuoti ne tik mūsų, bet ir Latvijos bankininkystės krizę - juk ji prieš rinkimus parklupdė valdančiąją "Latvijos kelio" partiją, vadovaujamą buvusio LKP 1-ojo sekretoriaus A. Gorbunovo. Iki galo neištirtas ir skandalas dėl neteisėtų telefoninių pokalbių įrašų, po kurio turėjo atsistatydinti Estijos VRM ministras E. Savisaras. Šioje byloje taip pat daug įdomių užkulisių jau vien todėl, kad čia įpainiota Rusija, o pats E. Savisaras - pirmojo Sovietų sąjungoje Liaudies fronto "perestroikai" palaikyti iniciatorius.

Nežinodami, koks bus šios krizės tęsinys, galime tik tiek pasakyti: kaip Sąjūdžio laikais, taip ir dabar tikrajai opozicijai paliktas labai siauras veiklos laukas. Šiuo metu opozicija, kaip ir visa Lietuva, įtraukta į azartinį žaidimą: kaip nuversti A. Šleževičių? Priešingoje barikadų puseje, matyt, kurstoma bet kokia kaina A. Šleževičių išsaugoti. Žodžiu, kunkuliuoja emocijos, grasinama streikais ir akcijomis, nors esmė skaidri kaip kalnų krištolas - be naujų parlamento rinkimų A. Šleževičiaus nuvertimas nieko neduos. Bus kitas šleževičius, kitas iešmininkas. Na, o kad rinkimai pasibaigtų pagal scenarijų, taip, kaip Latvijoje, "mūsų geriausias potencialas" kuria dar vieną sceną - tikrą Alisos stebuklų šalį.

Būtent šioje stebuklų šalyje staiga moraliniu tautos pavyzdžiu virsta skandalingiausiai nuskambėjęs ambasadorius R. Rajeckas (skaitykite "Amžinąjį nomenklatūros pavasarį"); nuskriaustųjų LAI banko indėlininkų vadu ir gynėju tampa Ūkio partijos narys H. Paulauskas, o pati Ūkio partija išsiveržia į pirmąsias radikalų gretas; daug rusiškos košės prisiviręs ministras P. Gylys skelbiamas patriotiškiausiu valdininku, o iš DDP bėgantys lafininkai pakrikštijami pasaulio teisuoliais. Tuo tarpu buvęs Genocido tyrimo instituto direktorius A. Liekis, dėl kurio tiek iečių sulaužė politiniai kaliniai, "Respublikoje" spausdina 1993 m. slaptus A. Brazausko laiškus į Kremlių. Pirmosios Lietuvos Respublikos vyriausybės nariai (kartu su L. Ašmantu) reikalauja A. Šleževičiaus atsistatydinimo. Juos teisiniais reikalais konsultuoja buvęs KGB kontržvalgybos pulkininkas, dabar "Vilnius" banko darbuotojas M. Misiukonis...

Išties visuotinis ersmas!

Iš "Dienovidžio"

G. Vagnorius: jau bręsta valiutos krizė

Vilnius, sausio 22 d. (ELTA). "Šiuo metu bręsta dar didesnė - pinigų arba valiutos krizė. Tai pasireiškia pinigų atsiėmimu ban kuose, taip pat valiutos išėmimu iš bankų, įskaitant ir valiutos fondą", - sakė pirmadienį spaudos konferencijoje Seime Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas, Seimo narys G. Vagnorius.

Siekdama sustabdyti šią krizę, Vyriausybė, jo manymu, ėmėsi ne tokių veiksmų, kokių turėtų imtis. Jis kategoriškai yra prieš parengtą įstatymo "Dėl atsiskaitymo tvarkos patikslinimo" projektą, pagal kurį įmonėms būtų draudžiama išimti grynaisiais pinigais iš bankų daugiau kaip 3 tūkstančius litų. Tokios priemonės, pasak G. Vagnoriaus, ne tik nesustabdys bręstančios valiutos krizės, bet gali sukelti paniką ir ją paspartinti.

Iš bankų pinigai išimami, pasak G. Vagnoriaus, daugiausia dėl valstybės, Vyriausybės skolinimosi. Jeigu tokia politika bus tęsiama, jo nuomone, iš 2,5 milijardo litų depozitų nacionaline valiuta iki šių metų pabaigos 1,5 milijardo litų gali būti pasiskolinusi Vyriausybė. Konservatoriai taip pat siūlo nebedidinti pinigų emisijos. G. Vagnoriaus duomenimis, per dvejus metus papildomai išleista per 900 mln. popierinių litų.

Konservatorių vertinimais, per bankus ištampyta apie 550 mln. litų, per įvairias firmas - apie 120 milijonų. "Didesnę dalį iššvaistė asmenys, tiesiogiai susiję su Vyriausybės pareigūnais", - sakė G. Vagnorius. Tačiau Tėvynės sąjunga mano, jog iki vasario pradžios Vyriausybė negali atsistatydinti. Ji turi dirbti, kad įgyvendintų visus savo pažadus, susijusius su bankų veiklos atnaujinimu, su indėlių kompensavimu.

Daugiausiai eksploatuojami chemijos, tekstilės ir medienos pramonės gaminiai

Vis tvirtesnes pozicijas Lietuvos eksporto struktūroje užima chemijos pramonė. 1993 metais ji sudarė 510 mln. litų (6 proc. viso eksporto), 1994 metais - 859 mln. litų (10,6 proc.), o per 1995 metų devynis mėnesius - 833 mln. litų (12,1 proc. viso šalies eksporto).

Lietuvos eksporto lydere tampa ir tekstilės pramonė. Jos eksportas atitinkamai buvo 814 mln. litų (9,7 proc.), 997 mln. litų (12,3 proc.), 996 mln. litų (14,4 proc.) Medienos ir jos dirbinių 1993 m. eksportuota už 153 mln. litų (0,5 proc. viso eksporto), 1994 m. - už 327,5 mln. litų (4 proc.) ir per 1995 m. devynis mėnesius - už 1 472 mln. litų (6,8 proc.)

ELTA

...NEŠIAU DŽIAUGSMĄ

Juzefa ŽUKEVIČIŪTĖ

Pirmosiomis sausio dienomis, ieškodama žvaigždelių, pūgos užneštais keliais atbridau į XX vidurinę mokyklą. Užrašas prie durų perspėjo: "Pašaliniams asmenims po mokyklą vaikščioti draudžiama". Buvo nedrąsu praverti duris, nes jau daug metų aš mokyklai "pašaline". Nors man ji iki šiol šviečia savo tyrumu, ir aš džiaugiuosi, kad ta šviesa bėgant metams neblėsta.

Taip jau atsitiko, kad žvaigždelės auspindo ten, kur visai nesitikėjau, nes ieškojau vyresniųjų klasių lietuvių kalbos mokytojų ir jų globojamų jaunųjų kūrėjų. Bet klasės vadovė Nelė Manko mane atsivedė į 6-ąją d. Ten ir susitikau mokslaivių rašinių konkurso "Rudens godos-95" antrosios vietos prizininkę Aureliją Stankutę, pamačiau, kaip jos rankoje virpteléjo rožė (už lango dantims kalenant speiguil), kai, auklėtojai apglėbus pasveikinti savo šauniąją auklėtinę, linksmai ir nuoširdžiai plojo visa klasė! Ši dvylikmetė mergaitė dalyvauja ir Viano eilėraščio konkurse su davo eilėraščiu "Pirmasis sniegas". Tai viena jauniausių ko nkurso dalyvių, kurių šiemet jame - 105. Mėnesio pabaigoje vertinimo komisija paskelba nugalėtojus. O gal ir šį kartą Aurelijos vardą rasime jų tarpe?

Mokytoja pasakė dar keletą talentingųjų vardų: Sigita Čiapaitė, Santa Pučkutė, Neringa Stapužaitytė... O Raimondas Limoninas prisistatė pats. Jam rekomendacijų nereikėjo, - atsisėdęs šalia, jis čia pat nustebusios auklėtojos akyse ėmė rašyti eilėraščius.

Šioje klasėje praleista valanda buvo tarsi gaivumo oazė pilkoje kasdienybėje. Mokytoja su klase bendravo linksmai, žaismingai, betarpiškai. Atrodė, kad patekau į didelę šeimą, kurioje visi myli vienas kitą ir kurioje visiems gera. Pasiseką vaikams, kad turi tokią auklėtoją; pasiseką ir mokytojai, kad tokius šaunius vaikus mokykloje sutiko.

- Mes mylime savo auklėtoją, nes ji gerai - stipriai argumentavo jos berniukai, sugrįžę iš kiemo su kastuvais ant pečių, kur bandė iš sniego glėbio išvaduoti savo mokyklą. - Mokytoja padeda organizuoti vakarones, ekskursijas... Visur mums padeda...

Su malonumu perskaičiau nuo 1994 11 25 (kai šie vaikai dar buvo penktokai) leidžiamą laikraštėlį "Pleputis", kuriame radau daug šiltų žodžių ir kitai mokytojai - Irenai Akmanskienei.

Iš tolo šviečė didžiuliai skaičiai ant klasių, mokytojų kambario durų, - mokykloje pasirūpinta, kad atėjęs neklaidžiotum koridorių labirintuose.

Nuo laimingų vaikų balsų, nuo erdvės ir šviesos, kurios šioje mokykloje tiek daug, sušilo siela. Užvariant duris, ausyse skambėjo žvalus ir jaunas mokytojos Nelės Manko balsas, ir aš pagalvojau: norėčiau mokytis šioje klasėje. Išsinančią iš mokyklos sveikino jau kiti kastuvais žaratantys žiemos sidabrą vaikai, ir buvo be galo gera, kad ir į mane jie kreipiasi tuo vardu, kuriuo pavadintam visada suvirpa širdis: mokytoja...

Kokia šlovinga užaugtų karta, jeigu mokiniams po pamokų netektų grįžti į namus, į suaugusiųjų aplinką, kurioje dažniausiai dominuoja šiurkštumas, nemeilė, netiesa ir godumas. Gaila, kad prie viso to augantis žmogus turi prisitaikyti, priprasti ir kažko taip pat iš viso to išmokti, kad išgyventų šioje visuomenėje.

Iš 6 d klasės išsinešiau ir dar vieną džiaugsmą: pluoštelį mokinių kūrybos. Ją pradėsime spausdinti vasario 17 dienos numeryje. Pirmasis "dienos šviesą" išvys R. Limonino "Šuniukas".

NUOTRAUKOJE: "Pleputis" Nr. 5

Kada buvote saunoje?

Jei jūsų charakteris nepastovus ir greitai susierzinate, liaukitės valgę mėsišką maistą. 85 proc. mėsos valgytojų yra labai agresyvūs ir greitai užsiliepsnojantys. 90 proc. vegetarų - ramūs ir draugiški. Be to, žolėdžiai gyvena ilgiau nei mėsėdžiai. Vegetarai ir važiu rečiau serga, jų nekamuoja širdies ligos. Viena moteris, paklausta, kaip, jos nuomone, reikia "užlaikyti" vyrą, atsakė: "Jam kasdien reikia duoti žalios mėsos", nes jai buvo ataibodęs ramus ir niekada neprarandantis savitvardos jos vyras.

* * *

Norint sulieseti, reikia gerti daug mineralinio vandens. Ir ataisakyti tukinančio maisto: riebių dešrų, bulvių, keptų riebaluose, riebių padažų, grietininių tortų, saldumynų, bulvių traškučių, limonado. Kaip matote, tai visai paprasta.

* * *

Karštyje jūs jaučiatės silpni ir suglebę, nes karštis išplečia kraujagysles ir todėl krenta kraujo spaudimas, jaučiamas nuovargis. O širdžiai reikia dirbti intensyviau, kad palaikytų normalią kraujo apytaką. Tai papildomas krūvis organizmui. Todėl reikia grūdinti kūną, reikia treniruoti jo sugebėjimą greičiau ir geriau prisitaikyti prie oro permainų. Tam labai naudinga reguliariai vaikščioti į sauną (kartą per savaitę) ir treniruotis. Su oro permainomis susiję visų pirma širdies ir kraujagyslių sutrikimai, per didelis arba per mažas kraujo spaudimas, galvos skausmai, migrena, reumatas, trombozė, astma ir infekcinės ligos.

* * *

Esant dideliam oro drėgnumui, žmogaus "atšaldymo sistema" nebeveikia - dėl drėgno oro prakaitas nepašalinamas. Organizmas išskiria prakaitą ir taip jis atšaldomas. Reikia gerti daugiau skysčių, geriausia mineralinio vandens arba arbatos. Valgykite tik lengvai įsisavinamą maistą, nes geras viršikinimas stiprina vegetatyvinę nervų sistemą.

Parengė Juzefa ŽUKEVIČIŪTĖ

JAUNŲJŲ KŪRYBA

Loreta KERŠYTĖ

Šiaulių aukštesnioji medicinos mokykla

ŠIUKŠLĖS IR ŽMONĖS

Šiukšlių pasaulis
Čia
Šiukšlių pasaulyje
Mes.

Šiukšlės ir žmonės -
Antikos pradai,
Kur žmonės, kaip šiukšlės,
Eina į dabartį.

Rimanto PETRIKO nuotr.

Antanas MIŠKINIS

Snaigės

Snaigės apkrinta pušyną,
Žemę balčiausiai nutapo.
Krinta keliuos ant mašinų,
Krinta ant motinos kapo.

Krinta jos lakios ir staigios...
Ką jos - palaukit - man mena?
Gal tai visai ir ne snaigės,
Gal tai iliuzijos mano? -

Na, tegu būna ir snaigės;
Vėl jos man artimos tapo.
Krinta ir lakios, ir staigios
Ant medžių, ant motinos kapo.

Kas Ką Kalba?

B. CARTLAND, 94 metų rašytoja, 816 meilės romanų autorė: Šiandien jau neberengiami dideli priėmimai. Dabar retas kuris vyrų nešioja kaklaraištį. Mano laikais jis neperžengtų namų slenksčio. Tad ar reikia man brangenybių? Aš jas parduodu.

Saulius BARTKUS, "Alytaus televizijos" darbuotojas, laidos "Trys su puse" autorius: Provincijoje tikrai pajunti, kad televizija yra didesnė realybė už realybę - visai kas kita vidury dienos guléti girtam nei būti parodytam per televiziją.

Raimonda DAUNIENĖ, profesionali smulkininkė, tragiškai žuvusio poeto žmona: Man atrodo, kad šiame pasaulyje žmogui tiek daug nereikia, kiek turima. Ir su kur kas kuklesnėmis sąnaudomis galima puikiausiai gyventi.

Valdotas Daunys būdavo susimąstęs, dažnai net pažįstamo nepastebėjęs praeidavo pro šalį: buvo labai uždaras, intravertas. Būdavo, bendrauja su žmogumi kiek lėgali nuoširdžiau, bet vis tiek lieka su savo mintimis. Jis pasako tiek, kiek reikia pasakyti. Energiją pasitaupydavo kūrybiniam darbui.

K. PRUTKOVAS: Didžiausias priešas žmogui - jis pats.

Borisas SPIRINAS, baldų kombinato krovikas: Gyvų žmonių reikia bijoti, o ne mirusių.

Nugirdo Juzefa ŽUKEVIČIŪTĖ

Ekonomikos ministerijoje aptarta LEZ kūrimo strategija

Šiaulių m. meras A. Lankauskas sausio 25 d. lankėsi Ekonomikos ministerijoje, kur vyko pasitarimas dėl laisvųjų ekonominių zonų (LEZ) kūrimo strategijos Lietuvoje.

Grįžęs į Šiaulius meras papasakojo, jog buvo aptariama LEZ kūrimo strategija Lietuvoje plačiaja prasme. O siauraja - buvo kalbamasi, kaip panaudoti Olandijos Vyriausybės skiriamus 1,4 mln. guldenų (apie 3,5 mln. litų) LEZ projektui. Iš tos sumos 80% yra skiriami transporto infrastruktūrai Lietuvoje gerinti.

Kitas vizito tikslas buvo tas, kad tarp Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos ir Olandijos Užsienio reikalų ministerijos buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis, kurioje numatyta finansiškai remti Kauno ir Klaipėdos LEZ vystymą. Ir visiškai buvo užmiršti Šiauliai. Ketvirtadienį vykusiame pasitarime buvo nutarta Šiaulius įtraukti į šitą programą. Olandai apie tai taip pat žino.

A. Lankauskas sakė, jog buvo kalbama ir apie techninius dalykus: kaip geriau organizuoti darbą ir kokį pasiūlyti olandų ekspertams. Olandai mano, kad tiems darbams organizuoti reikėtų steigti atstovybę Lietuvoje. O Lietuvos atstovai mano, kad vietoj vienos didelės atstovybės reikėtų steigti tris mažesnes, kadangi Klaipėdos, Šiaulių ir Kauno laisvosios ekonominės zonos yra labai specifinės. Tuo labiau kad jos yra skirtingame kūrimo etape.

Iš Vilniaus meras parsivežė komplektą dokumentų. Tame tarpe - ir įstatymų pataisų projektų.

Paklaustas, kada turėtų būti svarstomas Šiaulių LEZ įstatymas Seime, meras atsakė, jog antradienį jis dar kartą vyks pas premjerą A. Šleževičių. Premjeras žada pasikviesti susisiekimo, ekonomikos, finansų, pramonės ir prekybos ministrus ir tuomet bus aprobuojamos įstatymo pataisos. Po to projektas bus siunčiamas į Seimą.

Meras mano, kad jau pats laikas perduoti Šiaulių LEZ įstatymo projektą į Seimą, nes pernelyg ilgai yra diskutuojama tame lygmenyje, į kurį įeina LEZ iniciatoriai, savivaldybės, ministerijos ir Vyriausybės valdininkai. Todėl susidaro užburtas ratas.

Paklaustas, kiek Šiauliai galėtų gauti iš tų 80% lėšų, skirtų transporto infrastruktūrai gerinti, meras atsakė, jog tai daugiau priklauso nuo olandų, o ne nuo mūsų. "Kuo energingiau ir efektyviau dirbsime, steigdami Šiaulių LEZ, tuo daugiau gausime", - kalbėjo meras.

Virgilijus TAVORAS
Šiaulių m. savivaldybės atstovas spaudai

TV RODO ...

Šeštadienis, sausio 27 d.
LNK TV 22.30 val.
"Nešališkas sprendimas"

Šios kriminalinės dramos herojė - jauna teisininkė Gwen - laukia, kol išsipildys jos svajonė: greitai ji bus paskirta Mičigano aukščiausiojo teismo teisėja. Tačiau jos svajonė tampa košmaru, kai mergina užmezga audringą romaną su simpatingu teismo klerku Martinu.

Greitai teismo rūmuose randama negyva Gwen draugė ir kolegė, jauna advokatė Charles...

Vaidina B. Bedelia, D. Coleman, B. Wirth, L. Blount, W. Pattonas.

Sekmadienis, sausio 28 d.
LTV 21.35 val.
"Vienvaldis"

Šis amerikiečių filmas - istorinė drama, kurioje pagrindinį vaidmenį kuria "Emmy" apdovanojimų laureatas J. Goodmanas, gerai žinomas iš tokių filmų, kaip "Flintstounai" ir "Bartonas Finkas". Šiame filme jis vaidina garsų politiką Hju Longą, kuris 1918 metais išrenkamas Luizianos geležinkelio vyriausiuoju komisaru, o sėkmingai išdirbęs dvi kadencijas, išrenkamas ir Jungtinių Amerikos Valstijų Senato nariu. Tačiau jo vienvaldiškas charakteris užtraukia priešų nemalonę. Kad sustabdytų jį, jie pasiryžę net žmogžudystai...

Reži. T. Schlamme. Vaidina M. Cravenas, B. Guntonas ir kt.

LNK TV
21.35 val. "Nesantaika"

Filmas sukurtas pagal tikrą įvykį. 1941 m. vienas Naujosios Zelandijos fermeris atsisako atiduoti valdžiai turimus ginklus. Kai bandoma atimti jėga, besigindamas jis nušauna septynis žmones, tarp jų - keturis policininkus. Prasideda žmogaus medžioklė, kurioje dalyvauja ir policija, ir kareiviai.

Reži. M. Newellas (vėliau išgarsėjęs komedija "Keturios vestuvės ir vienerios laidotuvės").

Vaidina J. Thompsonas, D. Lill, C. Burns ir kt.

D. Britanija-Naujoji Zelandija, 1981 m.

Pirmadienis, sausio 29 d.
LTV 21.35 val.
"Gražuolė iš Fontenė"

Šis "Prancūzų kino vakaro" filmas - detektyvų mėgėjams. Įvykdoma žmogžudystė. Apkaltinamas kurčnebylis Zoviliaras - pagyvenęs ispanų anarchistas. Bet jo alibi neginčijamas. Policija nepajėgia surasti žudiko, todėl Zoviliaras nutaria viską išsiaiškinti pats... Reži. P. Zajderman.

Antradienis, sausio 30 d.
LNK TV

TV RODO ...

21.00 val. "Išdavimas"

LNK TV rodo kriminalinį lenkų televizijos serialą. Lenkija tampa nauju heroino keliu iš buvusios Sovietų Sąjungos į Vakarus. Respublikos sieną reguliariai pažeidinėja malūnsparniai, gabenantys "baltąją mirtį". Viską kontroliuoja buvęs KGB pulkininkas Zaicevas - tarptautinės narkotikų monopolijos boso partneris.

Peteris Novotnis - JAV pilietis, gyvenantis Lenkijoje, - svarbi tarptautinio narkotikų verslo figūra. Jis "plauna" mafijos pinigus ir prekiauja heroinu, ipakuotu kaip maisto produktai. Varšuva tampa nauja narkotikų rinka. Čia prasideda kruvina konkurencija tarp dviejų galingų mafijos grupuočių.

Penktadienis, vasario 2 d.
TELE-3
21.30 val. "Vienas kovoje"

Buvęs kareivis, besidžiaugiantis ramia senatve, sutinka būti liudytoju žiaurios žmogžudystės byloje. Nors giminės ir draugai jį atkalbinėja, senukas vis tiek pasiryžta kovoti su nusikaltėlių gauja.

Reži. A. Beattie. Vaidina Ch. Durningas, P. Grier, J. Keachas ir kt.

Ar ne pigiau auginti pačiam?

Medikai vienam žmogui per metus rekomenduoja suvalgyti apie 120 kilogramų daržovių, iš jų 25-35 kg kopūstų, 20-30 kg pomidorų, 8-12 kg agurkų, po 7-10 kg burokėlių, morkų, svogūnų, 5-8 kg ankštinių ir 25-35 kg arbūzinių, žalumyninių, prieskoninių ir kitų daržovių. Tad 4 asmenų šeimai reikia užsiauginti ar nurguje nusipirkti apie 500 kilogramų daržovių. Savame darže pakaks 2 arų, nes viename kvadratiniame metre nesunku užsiauginti 2-3 kg daržovių. O pirkdami turguje ir vidutiniškai už kilogramą mokėdami po 2 litus, išleisime tūkstantėlį.

Tad ar ne pigiau jas užsiauginti savame darže?

Norint apsėti 10 kvadratinių metrų plotą, reikia sėklų (gramais): burokėlių - 12-14; morkų - 6-8; agurkų - 6-10; pastarnokų - 5; petražolių - 4-5, ropių - 5-8; ridikų - 15, ridikėlių - 40; gūžinių salotų - 1,5; lapinių salotų - 2-3; špinatų - 20-30; krūminių pupelių - 60-80; vijoklinių pupelių - 50-80; žirnių - 150-180 g.

Prieš pirkdami sėklas pirmiausia patikrinkime, kiek jų liko iš ankstesnių metų. Agurkų ir salotų sėklos būna daigios net 5-6 metus, gūžinių kopūstų, burokėlių, pupelių, rūgštynių, ankštinių pipirų - 4-5, žiedinių kopūstų - 3-5, ridikėlių ir špinatų - 3-4; morkų, petražolių, porų, rabarbarų, svogūnų - 2-3, o pastarnokų ir krapų - tik 1-2 metus.

Daigumui nustatyti paimame 100 sėklų ir išdėliojame ant įtiesto į lėkštę sudrėkinto filtrinio popieriaus ar audeklo, o stambesnes agurkų, cukinių, pupelių - į samanas. Kad neišgaruotų drėgmė, uždenkime stiklu ar nors kita lėkšte. Kasdien patikrinkime, ar užtenka drėgmės. Jei trūksta - atsargiai įpilkime vandens. Sėklas geriausia daiginti 25 laipsnių temperatūroje. Sudygusios per pirmąsias 5 dienas (morkų - per 7) sėklos rodys dygimo energiją. Iš to spręsime, ar lauke arba šiltnamyje pasėtos daržovės sudyga vienodai ir greitai.

Kopūstų, salotų, ridikėlių, žirnių sėklos sudygsta per 7, agurkų - 8, burokėlių ir pupelių - 10, svogūnų - 12, morkų ir pomidorų - per 14 dienų. Jei iš daiginamų sėklų sudygo tik pusė, tokių nevertėtų sėti, nes pasėlis bus retas, nevienodas, o derlius menkas.

Sunku įvertinti, kurios daržovės naudingesnės ir kokių daugiau reikėtų užsiauginti. Tai priklauso nuo kiekvieno individualaus poreikio. Vokiečių mokslininko teigimu, mūsų naudojamų daržovių maistingumo koeficientai tokie: morkų - 8,2; žirnių - 4,7; pomidorų - 2,8; burokėlių - 2,5; kopūstų - 2,4, agurkų - 1,6.

Vakarų šalyse yra keturios daržovės, turinčios vertingų maistinių savybių. Palyginkime jų maistingumo koeficientus: špinatai - 8,8, mongoldai - 6,2, brokoliai - 5,8, pastarnokai - 3,4.

Tad kol už lango sniego pusnys ir nuo šalčio pokši tvoros, pamąstykime apie pavasario darbus, su savo šeimos nariais pasitarkime, kiek ir kokių auginsime daržovių ir eikime į sėklų parduotuves.

ponioms ir panelėms

ŠVIEŽIŲ KOPŪSTŲ APKEPAS

700 g baltagūžių kopūstų, 2,5 šaukšto manų, 2 kiaušiniai, 30 g margarino, 2 šaukštai džiūvėsėlių, 100 g fermentinio sūrio, 6 šaukštai grietinės.

Kopūstus smulkiai supjaustyti ir kiek patroškinti su trupučiu vandens uždangtame puode. Paskui įmaišyti manus, kiaušinius, margariną, tarkuotą sūrį, pasūdyti. Keptuvę ištepti riebalais, sudėti masę, paviršių išlyginti. Aptepti grietine ir apibarstyti džiūvėsiais. Kepti orkaitėje.

Kompensacijos už valstybės išperkamus gyvenamuosius namus

Remdamasi Lietuvos Respublikos 1991 m. balandžio 18 d. įstatymu "Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų", Šiaulių miesto valdyba 1995 m. balandžio 21 d. sprendimu sudarė Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo komisiją.

Šios komisijos pirmininkas yra mero pavaduotojas A. Sėjūnas. Nuo praėjusiųjų metų balandžio mėnesio komisija aktyviai dirbo padėdama gyventojams susigrąžinti nacionalizuotą nekilnojamąjį turtą, kuris dabar įjems priklauso pagal paveldėjimo teisę.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1995 m. kovo 8 d. priėmė nutarimą Nr. 336 "Dėl piniginės kompensacijos už valstybės išperkamus gyvenamuosius namus (arba jų dalis) mokėjimo tvarkos patvirtinimo". Pagal šio nutarimo nuostatus komisija renka reikalingus dokumentus, atlieka pastatų inventoriza ciją, įvertina namo kainą ir siunčia duomenis į Finansų ministeriją. Turintys nuosavybės teisę į išlikusį ne kilnojamąjį turtą (namus ar jų dalis), bet negalintys jo atsiimti, nes ten gyvena kiti gyventojai, gauna piniginę kompensaciją. Lėšas kom pensacijoms skiria Finansų ministerija.

Iš viso 1995 m. Šiaulių miesto buvo išpirkta 14 namų. Išmokėtų kompensacijų suma - 1077355 litai. 1996 m. planuojama išpirkti 8 namus. Numatyta išmokėti 628160 litų. Šiuo metu teisme nagrinėjamos bylos dėl 4 gyvenamųjų namų nuosavybės teisių sugrąžinimo, kurių būsimieji savininkai pageidauja piniginės kompensacijos. Finansų ministerijai išsiųstas prašymas paskirti papildomai 250000 litų. Tada 1996 m. galėtų būti išmokėta piniginių kompensacijų už 878160 Lt. 1995 m. Finansų ministerija paskyrė tik lėšų, kiek buvo prašyta, pateikus duomenis.

Visi žmonės, kuriems buvo išmokėtos kompensacijos, šiltai atsiliepė apie komisijos pirmininką A. Sėjūną, nuoširdžiai dėkoja jam ir kitiems komisijos nariams už pastangas, sprendžiant gyventojų problemas.

Virgilijus TAVORAS
Šiaulių m. savivaldybės atstovas spaudai

MIESTO VALDYBOJE

Irena BIJEIKIENĖ

BUS ĮRENGTA AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖ

Komunalinio ūkio skyriui leista sudaryti panaudos sutartį su UAB "Šiaulių apželdinimas" dėl mokamos automobilių stovėjimo aikštelės prie Ginkūnų kapinių įrengimo.

Pastatę savo automobilius į šią aikštelę, šiauliečiai ne tik apsisaugos nuo vagių, bet ir pasidarys automobilių sangrūdos, trukdančios pravažiuoti laidojimo procesijoms.

Aikštelė bus aptverta ir atribota skiriamaisiais ženklais.

MOKESTIS PANAIKINTAS

Šiaulių miesto valdyba panaikino 1994 m. vasario 7 d. potvarkio Nr. 61 3 punktą, kuriuo vandens apskaitos prietaisus butuose įsirengusiems gyventojams buvo nustatytas 5 proc. sunaudoto vandens kainos dydžio mokestis. Šiuo mokesčiu labai piktinosi gyventojai, o namų ūkio eksploatavimo bendrovėms iš jo naudos buvo mažai, nes per mėnesį jos susirinkdavo po kelis šimtus litų. Mokestis bus panaikintas nuo 1996 m. vasario 1 dienos.

Zoknių plėtros komitete

Sausio 22 d. miesto savivaldybėje vyko Zoknių plėtros komiteto posėdis, kuriame pirmą kartą pirmininkavo naujai išrinktas komiteto pirmininkas A. Sėjūnas.

Buvo apsvarstyta keletas svarbių reikalų. Daug laiko užėmė svarstymas, kokią būtų galima sudaryti darbų programą dėl Šiaulių aerouosto veiklos ir vystymo. Preliminarų darbų programos projektą pristatė aerouosto direktorius Z. Zdzichauskas. Juo remiantis buvo nustatyti terminai, iki kada atlikti būtiniausius Šiaulių aerouosto vystymo darbus. Vieni iš svarbiausiųjų - paruošti Šiaulių aerouosto išvystymo programą, paruošti mokesčių lengvatų taikymo pilną paketą (atleisti pagal šiuo metu galiojančius įstatymus).

Taip pat buvo nutarta paruošti programą, į kurią įeitų aerouostui nenaudotinų objektų privatizavimo sąrašai, galimų verslo sričių apyrašas, reklaminės medžiagos Lietuvos ir užsienio verslininkams paruošimas.

Zoknių plėtros komitetas rekomendavo Privatizavimo komisijos pirmininkui J. Sartauskui, Nekilnojamojo turto eksploatavimo skyriaus vedėjui A. Skirmantui, Ekonomikos skyriaus viršininkui A. Rupšiui ir UAB "Šiaulių aerouostas" direktoriui Z. Zdzichauskui kartu iki kovo 15 d. detalizuoti lėšų, reikalingų palūkanoms už paskolas PHILIPS projektui įgyvendinti padengti, sukaupimo variantus.

Virgilijus TAVORAS
Šiaulių m. savivaldybės atstovas spaudai

TELEVIZIJOS PROGRAMA SAUSIO 27 - VASARIO 4 D.

Šeštadienis, sausio 27 d.
LIETUVOS TV

8.00 Labas rytas. 10.00 Videofilmas "Mergaitė su degtukais". 10.30 Šarka. 11.00 Mūsų kalba. 11.30 Sveika, Prancūzija. 12.05 Pasaulio sportas. 12.30 Lietuvos olimpiečiai. 12.55 Šachmatų klubas. 13.10 Užeikit, sveteliai. 13.40 Kanadiečių serialas valkams "Ūdros įlankėlė". 14.10 Trečiojo tarptautinio TV vaikų popmuzikos grupių festivalio "Saulės zuikis-95" baigiamasis koncertas Rygoje. 15.40 Tarptautinis kultūros žurnalas "ALice". 16.30 "Milijonierius". 16.50 P. Skirmanto DANCE fondo koncertas. 17.45 Žinios. 17.55 Koncerto tęsinys. 18.35 Amerikiečių dok. ciklas "Žvilgsnis į ateitį". 19.05 Kino pasaulyje. 19.35 Mažesni už mus. 19.55 Stilius. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Loterija "Perlas". 21.20 Po savo stogu. 22.00 "Nusikalstamas teisingumas". 22.50 "Beveik rimtai". 23.25 Vakaro žinios. 23.40 Roko legendos.

LNK TV

9.00 Ryto ratas. 11.05 "Tarybinės kronikos". 11.55 "Šou bulvaras". 12.25 "Juodasis penktadienis". 12.55 VRS kamera. 13.20 Keturi ratai. 13.45 TV žurnalas "Statyba". 14.15 Anglų TV filmas-pasaka "Ledo princesė". 15.15 Kibir tele vibir. 16.30 Anglų dok. f. apie gamtą "Išlikimas". "Nykstantys tvenkiniai". 17.00 Auksinė "Discovery" kolekcija. 18.00 "Adamsų šeimynėlė". 18.30 Holivudo žinios. 19.00 Baltojo katino svetainė. 19.30 "Pasimatymas". 20.00 "Laikas". 20.45 "Daktare šen, daktare ten". 21.10 Tikro garso koncertas. Igo Fomins. 22.00 "Benny Hillo šou". 22.30 JAV trileris "Nešališkas sprendimas".

TELE-3

9.00 Programa. 9.05 Animac. f. "Lenktyninininkas Spydas". 10.00 "Sveikatos apsaugos reforma". 10.30 Vald. f. "Nenaudėlis". 12.10 Muzika. 12.30 Filmas "Laisvarinka, laisvas pasirinkimas". 13.00 Iš mokomojo ciklo "Saulės sistema ir už jos". 13.30 POP TV. 14.30 Muzikos maratonas. 16.30 "Mokslas ir techno-logija". 17.00 Dok. ciklas "Centrinė gatvė". 17.30 "Europos scena". 18.00 "Marija Celestė". 19.35 "Stilius". 20.00 Dok. f. ciklas "Pasaulio tauė". 20.30 Animac. f. "Vėjas gluosniuose". 21.00 Žinios. 21.30 Vald. f. "Kriminalinės policijos inspektorius". 23.15 Žinios.

Sekmadienis, sausio 28 d.
LIETUVOS TV

8.35 Liudykime Kristų. 9.05 "Vyturiams ir pelėdžiukams". 10.00 Svetimo skausmo nebūna. 10.30 "Slaptoji misija". 10.55 TV žaidimas "Konrado kavinės ruletė". 11.25 "Septynios Kauno dienos". 12.15 Krepšinio pasaulyje. 12.45 Labas. 13.40 Dainuoja valstybinis aklųjų choras "Vilnius". 14.10 Amerikiečių dok. ciklas "Europos gamtos stebuklai". 15.00 Sveikinimų koncertas. 16.00 Amerikiečių TV serialas "Namelis prerijose". 16.50 Katalikų TV studija. 17.20 Kultūros archyvai. 18.00 Žinios. 18.10 Keliai. Mašinos Žmonės. 18.45 Gyvybės žalias medis. 19.25 Mūsų miestelai. Tytuvėnai. 20.20 Gerbkime žodį. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Pirmasis kanalas. 21.35 Amerikiečių vald. f. "Vienvaldis". 23.10 Vakaro žinios. 23.25 Kaukodromas.

LNK TV

9.00 Animaciniai f. 11.00 "Šeštadienio pokalbiai". 11.50 TV žaidimas "Taip. Ne." 12.45 TV žaidimas "Pasimatymas". 13.15 Diskusijų šou "...Prieštarauk!" 14.05 Baltojo katino svetainė. 14.30 Laida žvejams ir ne tik jiems "Vienam gale kablys..." 15.00 "Dviračio šou". 15.15 Kibir tele vibir. 16.30 Iš "National Geographic" kolekcijos. 17.30 Auksinė Discovery kolekcija. 18.00 JAV animac. serialas "Flintstounai". 18.30 Holivudo žinios. 19.00 JAV serialas "Beverli Hils, 90210". 19.50 JAV humoristinis serialas "Plikis". 20.15 Diskusinė savaitės aktualijų laida "Monitorius". 21.00 Savaitės horoskopas. 21.05 "Šou bulvaras". 21.35 Vald. f. "Nesantaika". 23.25 Sekmadienis. 0.20 Anglų detektyvinis serialas "Kalėjimo viršininkė".

TELE-3

9.00 Programa. 9.05 Animac. f. "Lenktyninininkas Spydas". 10.00 Langas į gamtą. 10.30 Muzikinė laida "Bombonėšis". 11.00 Vald. f. "Savižudžio žmona". 12.35 Muzika. 13.00 Politikos apžvalga "Pasaulio pranešimai". 14.00 Dok. f. ciklas "Pasaulio tauė". 14.30 Muzikos maratonas. 16.00 "Muzika ir šventas žodis". 16.30 Filmai "Mėnulio paslapčių atskleidimas" ir "Mėnulis - besivystantį planeta". 17.00 Filmas "Ispanų tautų kultūra". 17.30 TV žurnalas "Europos kaleidoskopas". 18.00 TV serialas "Marija Celestė". 19.40 TV žurnalas "Kelionių vadovas". 20.00 Pasaulio sportas. 20.30 Animac. f. "Vėjas gluosniuose". 21.00 Inf.-analitinė laida "Naujienos. Nuomonės". 21.30 Vald. f. "Jane ir prarastas miestas". 23.00 Muzikinė laida "Tamsos citadelė".

Pirmadienis, sausio 29 d.
LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas. 9.00 DW TV žinios. 9.30 FR2 žinios. 17.10 Pirmasis kanalas. 17.30 6 kontinentai. 18.00 Žinios. 18.10 Menora. 18.35 Baltarusių programa. 18.45 Žinios. 19.00 Programa vaikams. 19.30 Du keliai. Dainuoja G. Tautkus. 20.05 01, 02, 03. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 F. "Gražuolė iš Fontenė". 22.50 Muzika ir mes.

LNK TV

7.00 Ryto ratas. 9.00 "Be namų negerai..." 16.10 "...Prieštarauk!" 17.00 "Laikas". 17.20 Monitorius. 18.10 Animac. serialas "Detektyvas Bogis". 18.35 "Be namų negerai..." 19.30 TV žurnalas "Statyba". 20.00 "Laikas". 20.45 TV parduotuvė, anonsai. 21.00 JAV serialas "Vakarų Waikiki-1". 22.00 Tangomanija. 22.25 "Jūros spalvos". Laida apie pajūrį. 23.00 Humoristinė laida "Dviračio šou". 23.30 Anglų detektyvinis f. "Posūkis".

TELE-3

7.00 CNN žinios. 7.30 Muzika. 7.45 Animaciniai f. 8.15 100 proc. 8.30 TV serialas "Santa Barbara". 17.30 TV tekstas. 18.00 Medicinos laida "Sveikatos apsaugos reforma". 18.30 Pasaulio sportas. 19.05 "Stilius". 19.30 TV serialas "Santa Barbara". 20.30 Animaciniai f. 21.00 Žinios. 21.15 Sporto naujienos. 21.30 Vald. f. "Agentūra". 23.15 Žinios. 23.30 Sporto naujienos. 23.45 "Gineso šou".

Antradienis, sausio 30 d.
LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas. 9.00 TV anonsas. 9.05 DW TV žinios. 9.35 F2 žinios. 17.00 Mūsų miestelai. Selrijai. 18.00 Žinios. 18.10 Laida lenkų kalba. 18.30 "Look Ahead". 18.45 Žinios. 19.00 Programa vaikams. 19.40 Pyragų nebus be noragų. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Videofilmo "Giminės" premjera. 22.05 Kas geresnio, premjere? 22.45 Anglų TV serialas "Krokodilo odos batai". 23.35 Vakaro žinios. 23.50 Labas.

LNK TV

7.00 Ryto ratas. 9.05 "Be namų negerai..." 16.00 Holivudo žinios. 16.30 "Pasimatymas". 17.00 "Laikas". 17.20 "Taip. Ne". 18.10 "Omeris". 18.35 "Be namų negerai..." 19.30 "Paslaptingas Artūro Klarko pasaulis". 20.00 "Laikas". 21.00 Detektyvinis trileris "Išdavimas". 22.00 "...Prieštarauk!" 23.00 "Benny Hillo šou". 23.30 JAV detektyvinis trileris "Komendantinė tarnyba".

TELE-3

7.00 CNN žinios. 7.30 Muzika. 7.45 Animaciniai f. 8.15 100 proc. 8.30 TV serialas "Santa Barbara". 9.30 TV serialas "Marija Celestė". 17.25 Programa. 17.30 TV tekstas. 18.00 POP TV. 19.05 Laida "Mokslas ir technologija". 19.30 TV serialas "Santa Barbara". 20.30 Animaciniai f. 21.00 Žinios. 21.15 Sporto naujienos. 21.30 Vald. f. "Laiškas mano dukterėai". 23.15 Žinios. 23.30 Sporto naujienos. 23.45 "Gineso šou".

Trečiadienis, sausio 31 d.
LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas. 9.05 DW TV žinios. 9.35 F2 žinios. 17.00 Šarka. 17.30 Stilius. 18.00 Žinios. 18.10 Dok. f. "Žvelk į ateitį - rūpinkis gamta". 18.35 Krikščionio žodis. 18.45 Žinios. 19.00 Programa vaikams. 19.20 Sodų kraštė. 19.40 TV forumas. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Loterija "Perlas". 21.20 Videofilmo "Giminės" premjera. 22.10 Krantas. 23.15 Vakaro žinios.

LNK TV

7.00 Ryto ratas. 9.00 TV parduotuvė. 9.05 "Be namų negerai..." 16.10 JAV serialas "Vakarų Waikiki-1". 17.00 "Laikas". 17.20 Tangomanija. 17.40 Humoristinė laida "Šou bulvaras". 18.10 Animac. f. "Detektyvas Bogis". 18.35 "Be namų negerai..." 19.30 Keturi ratai. 20.00 "Laikas". 20.45 TV parduotuvė. Anonsai. 21.00 JAV fantastinis serialas "Robotas policininkas". 22.00 Laida apie praeitį "Tarybinės kronikos". 23.00 Humoristinis serialas "Daktare šen, daktare ten". 23.30 JAV komedija "Gyvūnų eigesys".

TELE-3

7.00 CNN žinios. 7.30 Muzika. 7.45 Animaciniai f. 8.15 100 proc. 8.30 TV serialas "Santa Barbara". 9.30 TV serialas "Marija Celestė". 17.30 TV tekstas. 18.00 Inf.-analitinė laida "Naujienos. Nuomonės". 18.30 Muzika. 19.05 TV žurnalas "Kelionių vadovas". 19.30 TV serialas "Santa Barbara". 20.30 Animac. f. "Odisėja". 21.00 Žinios. 21.15 Sporto naujienos. 21.30 Vald. f. "Motina Marija". 23.20 Žinios. 23.35 Sporto naujienos. 23.45 "Gineso šou".

Ketvirtadienis, vasario 1 d.
LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas. 9.00 TV anonsas. 9.05 DW žinios. 9.35 FR2 žinios. 16.55 "The Englisch Club'95". 17.10 Sveikata kasdien. 17.30 Mūsų kalba. 18.00 Žinios. 18.10 Gęstas. 18.30 Vyriausybė nutarė... 18.45 Žinios. 19.00 Programa vaikams. Animac. f. "Bremeno muzikantai". 19.25 TV artelė. 20.15 Dok. f. "Prie žiemos stalo". 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Videofilmo "Giminė" premjera. 22.05 "Saga apie ledo šalį". Iš ciklo apie Islandijos kultūrą ir meną. 22.45 "Ginklai. Kur dingo pusė milijono dolerių?" 23.15 Vakaro žinios. 23.30 "22". Sporto laida futbolo mėgėjams.

LNK TV

7.00 Ryto ratas. 9.05 "Be namų negerai..." 16.00 Programa. 16.05 TV filmas-pasaka "Ledo princesė". 17.00 "Laikas". 17.20 Holivudo žinios. 17.50 "Baltojo katino svetainė". 18.10 Animac. serialas "Omeris". 18.35 "Be namų negerai..." 19.30 "Kitokia nuomonė". 20.00 "Laikas". 21.00 Grupės "Rebelheart" ir jos svečių koncertas. 22.50 Filmas "Dailininko portretas". 23.10 JAV vaid. f. "Prisilietimas".

TELE-3

7.00 CNN žinios. 7.30 Muzika. 7.45 Animac. f. "Odisėja". 8.15 100 proc. 8.30 "Santa Barbara". 9.30 "Marija Celestė". 17.30 TV tekstas. 18.00 TV žurnalas "Europos kaleidoskopas". 18.30 Langas į gamtą. 19.05 Muzika. 19.30 "Santa Barbara". 20.30 Animac. f. "Odisėja". 21.00 Žinios. 21.15 Sporto naujienos. 21.30 Vald. f. "Antroji galimybė". 23.15 Žinios. 23.30 Sporto naujienos. 23.45 Laukiniai Pietūs. Dok. f. "Rifų žuvys".

Penktadienis, vasario 2 d.
LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas. 9.05 DW žinios. 9.35 FR2 žinios. 17.00 Brydė. 17.30 Kino pasaulyje. 18.00 Žinios. 18.10 "Look Ahead". 18.25 Koncertas "Petys gi į petį". 18.45 Žinios. 19.00 Laida vaikams. Senoji animacija. 19.30 6 kontinentai. 20.00 Atgarsiai. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Kanadiečių vaid. serialas "Šalutinis povelkis". 22.00 Laisvės aleja. 22.20 Ar vien tik retro? 23.15 Vakaro žinios. 23.30 Amerikiečių vaid. f. "Pabėgę iš kalėjimo".

LNK TV

7.00 Ryto ratas. 9.05 "Be namų negerai..." 16.05 JAV fantastinis serialas "Robotas policininkas". 17.00 "Laikas". 17.20 Laida apie praeitį "Tarybinės kronikos". 18.10 Animac. serialas "Detektyvas Bogis". 18.35 "Be namų negerai..." 19.30 Kriminalinė apžvalga "Juodasis penktadienis". 20.00 "Laikas". 21.00 TV žaidimas "Taip. Ne." 22.00 Humoristinė laida "Radijo šou". 22.30 Detektyvinis trileris "Pagrindinis įtariamasis".

TELE-3

7.00 CNN žinios. 7.30 Muzika. 7.45 Animac. f. "Odisėja". 8.30 "Santa Barbara". 9.30 "Marija Celestė". 17.30 TV tekstas. 18.00 Dok. ciklas "Centrinė gatvė". 18.30 TV žurnalas "Europos scena". 19.05 Muzika. 19.30 "Santa Barbara". 20.30 Animac. f. "Mažučiukų gyvūnėlių parduotuvė". 21.00 Žinios. 21.15 Sporto naujienos. 21.30 Nuotykių f. "Vienas kovoje". 23.15 LKL pirmenybės. "Statyba" - "Atletas". Pertraukoje - Žinios.

Šeštadienis, vasario 3 d.
LIETUVOS TV

8.00 Labas rytas. 10.00 Sveikata. 10.30 Šarka. 11.00 Mūsų kalba. 11.30 Kelias. 12.05 Pasaulio sportas. 12.50 Šachmatų klubas. 13.05 Užeikit, sveteliai. 13.35 "Ūdros įlankėlė". 14.05 Pasaka-žaidimas "Ką susapnavo "O-lla-lia". 14.40 "Europos aikštė" - vokiečių WDR TV dok. žurnalas. 15.10 Panevėžio dramos teatro spektaklis. A. Vienuolio-Žukausko "Prieblandoje". 17.00 Baletine miniatiūra. 17.10 Dok. f. "Žiūroval. Gerbėjų kelionė pas televizijos šventųosius". 17.40 "Milijonierius". 18.05 Žinios. 18.15 Garsų prasmės beieškant. 19.00 Dok. ciklas "Žvilgsnis į ateitį". 19.30 Kino pasaulyje. 20.00 Madų videožurnalas. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Loterija "Perlas". 21.20 Po savo stogu. 22.00 "Nusikalstamas teisingumas". 22.50 Vizijos ir tikrovė. 23.30 Vakaro žinios. 23.45 Roko legendos.

LNK TV

9.00 Ryto ratas. 11.05 "Tarybinės kronikos". 11.55 "Šou bulvaras". 12.25 "Juodasis penktadienis". 12.55 "Baltojo katino svetainė". 13.20 Keturi ratai. 13.45 "Statyba". 14.15 Ekspedicija "Afrika 1994-1995". 15.15 Kibir tele vibir. 16.30 Anglų dok. f. apie gamtą "Išlikimas". 17.00 Auksinė "Discovery" kolekcija. 18.00 Vaid. f. "Svirdulys mokosi šokti". 18.30 Holivudo žinios. 19.00 VRS kamera. 19.30 "Pasimatymas". 20.00 "Laikas". 20.45 "Daktare šen, daktare ten". 21.10 Šeštadienio pokalbiai. 22.00 "Benny Hillo šou". 22.30 Australų komedija "Romusis draugužis bananas".

TELE-3

9.05 "Muzika ir šventas žodis". 9.30 Animac. f. "Mažučiukų gyvūnėlių parduotuvė". 10.00 Dok. f. iš serijos "Jungtinė Karalystė šiandien". 10.30 Vald. f. "Antroji galimybė". 12.00 Vokietijos miestai. "Magdeburgas". 13.00 POP TV. 14.00 Muzikos maratonas. 16.30 "Mokslas ir technologija". 17.00 Dok. f. ciklas "Centrinė gatvė". 17.30 TV žurnalas "Pasaulio aidas". 18.00 TV serialas "Marija Celestė". 19.35 "Stilius". 20.00 Dok. f. ciklas "Pasaulio tauė". 20.30 Animac. f. "Mano mažojo ponio pasakos". "Ledinukų dienoraštis". 21.00 Žinios. 21.15 Muzika. 21.30 Vaid. f. "Pradinis ketinimas". 23.15 Žinios.

Sekmadienis, vasario 4 d.
LIETUVOS TV

8.35 Liudykime Kristų. 9.05 Programa vaikams. 10.00 Australų vaid. serialas vaikams "Slaptoji misija". 10.25 TV žaidimas vaikams "TV lego". 10.55 "Septynios Kauno dienos". 11.45 Krepšinio pasaulyje. 12.30 Labas. 13.25 Populiarios klasikinės muzikos koncertas. 14.00 Amerikiečių dok. ciklas "Europos gamtos stebuklai". 14.50 Sveikinimų koncertas. 15.50 TV serialas "Namelis prerijose". 16.40 Katalikų TV studija. 17.10 Europos moterų rankinio čempionatas. Lietuva-Norvegija. 17.40 Atmintis. Lietuvos karluomenės vadai. 18.10 Žinios. 18.20 Keliai. Mašinos. Žmonės. 18.55 Gyvybės žalias medis. 19.50 Likimai. 20.30 Panorama. 21.05 Sporto studija. 21.15 Pirmasis kanalas. 21.35 Videokaukas. 23.05 Vakaro žinios. 23.20 Tradicinės žirgų lenktynės ant Sartų ežero.

LNK TV

9.00 Animaciniai f. 11.00 Šeštadienio pokalbiai. 1.50 "Taip. Ne." 12.45 "Pasimatymas". 13.15 Diskusijų šou "...Prieštarauk!" 14.15 VRS kamera. 14.40 "Trys su puse". 15.15 Kibir tele vibir. 16.30 Iš "National Geographic" kolekcijos. "Afrikos gyvūnija". 17.30 Auksinė "Discovery kolekcija". 18.00 "Flintstounai". 18.30 Holivudo žinios. 19.00 JAV serialas "Beverli Hils, 90210". 19.50 JAV humoristinis serialas "Plikis". 20.15 Diskusinė savaitės aktualijų laida "Monitorius". 21.00 Savaitės horoskopas. 21.05 "Šou bulvaras". 21.35 Vaid. f. "Nesantaika". 23.25 Sekmadienis. 0.20 Anglų detektyvinis serialas "Kalėjimo viršininkė".

TELE-3

9.05 Animac. f. "Lenktyninininkas Spydas". 9.30 Animac. f. "Mano mažojo ponio pasakos". "Ledinukų dienoraštis". 10.00 Langas į gamtą. 10.30 Nuotykių f. "Vienas kovoje". 12.00 Muzika. 12.30 Dok. f. ciklas "Pasaulio tauė". 13.00 Politikos apžvalga "Pasaulio pranešimai". 14.00 Muzikos maratonas. 16.30 "Muzika ir šventas žodis". 17.00 Filmas "Infliacija: vidaus priešas". 17.30 TV žurnalas "Europos kaleidoskopas". 18.00 TV serialas "Marija Celestė". 19.40 TV žurnalas "Kelionių vadovas". 20.00 Pasaulio sportas. 20.30 Lėlių f. "Seklio Trupinio nuotykiai". 21.00 Politikos laida "Žvelkime atidžiau". 21.30 Vaid. f. "Mafijos numylėtinis".

BALTIJOS TV IR ŠIAULIŲ TV I.27-II.2.

Šeštadienis, sausio 27 d.

19-00-20.00 Baltijos TV. 20.00 Sveikinimų koncertas. 20.30 Teatronas. 21.00 Mana-Mana. 21.30 Rockijada VAU. 22.00 Laida "Naminės salotos". 22.30 Laida "Įjunk TV". 23.00 Kriminalinės istorijos. "Naktinis šou".

Sekmadienis, sausio 28 d.

16.30-24.00 Baltijos TV.

Pirmadienis, sausio 29 d.

8.30-9.30 Baltijos TV. 9.30 "Kerėtoja". 10.15 Žinios. 10.35-11.00 "Saulės klajonių metas". 19.00-22.00 Baltijos TV. 22.00 Taip yra. 22.30 Mozaika. 23.00 "Kerėtoja".

Antradienis, sausio 30 d.

8.30 "Taip sukasi pasaulis". 9.30 "Kerėtoja". 10.15 Ilgoji pertrauka. 19.00 Pirk, parduok, informuok. 19.10 Žinios. 19.30 "Sodžius". 20.00 Kvailybių pasaulis. 20.30 "Manuela". 21.00 "Taip sukasi pasaulis". 21.55 Baltijos naujienos. 22.00 Kartojama "Pirk, parduok, informuok". Žinios. 22.30 Sankryža. 22.40 "Kerėtoja".

Trečiadienis, sausio 31 d.

8.30 "Taip sukasi pasaulis". 9.30 "Kerėtoja". 10.15 Žinios. 10.35 "Laurynas Ivinskis". 19.00 "Pirk, parduok, informuok". 19.10 Žinios. 19.30 Ilgoji pertrauka. 20.00 Sporto sensacijos. 20.30 "Manuela". 21.00 "Taip sukasi pasaulis". 21.55 Baltijos naujienos. 22.00 Kartojama "Pirk, parduok, informuok". Žinios. 22.30 "Kerėtoja".

Ketvirtadienis, vasario 1 d.

8.30 "Taip sukasi pasaulis". 9.30 "Keretoja". 10.15 Žinios. 10.35 Teatronas. 19.00 "Pirk, parduok, informuok". 19.10 Žinios. 19.30 DJ Festivalis - 96. 20.00 Kvailybių pasaulis. 20.30 "Manuela". 21.00 "Taip sukasi pasaulis". 21.55 Baltijos naujienos. 22.00 Kartojama "Pirk, parduok, informuok". Žinios. 22.30 Rodo "Argos".

Penktadienis, vasario 2 d.

8.30 "Taip sukasi pasaulis". 9.30 "Pagaliau skambutis". 10.15 Žinios. 10.35 "Problemų sukūry". 19.00 "Manuela". 19.30 Krepšinis. LKL čempionatas. "Lietkabelis" (Panevėžys) - "Savy" (Alytus). 21.00 "Taip sukasi pasaulis". 21.55 Baltijos naujienos. 22.00 "Pirk, parduok, informuok". 22.10 Žinios. 22.30 "Kerėtoja". 23.20 Muzika. 23.30 "Už kampo..." Senų anekdotų devintukas.

Sudarė vyr. redaktorė
J. SOBUTIENĖ

AUŠROS ALĖJA

Už vyr. redaktorių
LEONIJA MALAKAUSKIENĖ
Tel. 42-45-55

Laikraštis platinamas Šiaulių mieste ir rajone. Išeina šeštadieniais.
Leidžia UAB "Aušros aleja"

Reporterės:
Irena Biljeklienė
Leonija Malakauskienė

Laiškų skyrius -
Vida Simonaitienė - 429813

Mūsų adresas: 5400 Šiauliai, Vilniaus 153, telef. 422590, fax 429813. Sąskaitos Šiaulių banke Nr. 1467795. Spaudė "Titnago" spaustuvė Šiauliuose, Vasario 16-osios g. 52. 2 sp. lankai.
Tiražas 900. Užs. Nr. 304